

V Bruseli 15. marca 2023
(OR. en)

7435/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0076(COD)**

ENER 124
ENV 247
CLIMA 135
COMPET 207
CONSOM 81
FISC 43
CODEC 378

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	14. marca 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 147 final
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 a nariadenie (EÚ) 2019/942 s cieľom zlepšiť ochranu Únie pred manipuláciou s trhom na veľkoobchodnom trhu s energiou

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 147 final.

Príloha: COM(2023) 147 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 14. 3. 2023
COM(2023) 147 final

2023/0076 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

**ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 a nariadenie (EÚ) 2019/942 s cieľom
zlepšiť ochranu Únie pred manipuláciou s trhom na veľkoobchodnom trhu s energiou**

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2023) 58 final}

DŮVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

1.1. Politický kontext

Ceny energie sa v priebehu rokov 2021 a 2022 výrazne zvýšili. Zapríčinili to zníženia dodávok plynu, najmä po začiatku ruskej vojny voči Ukrajine, a využívanie energie ako zbrane, ako aj domáce nedostatky v oblasti vodnej a jadrovej energie. Nárast cien nastal aj v dôsledku zvýšeného dopytu po energii po tom, ako došlo k oživeniu svetového hospodárstva po skončení pandémie COVID-19. Tento nárast cien rýchlo pocítili domácnosti, priemysel a podniky v celej EÚ, pričom vlády okamžite prijali opatrenia na jeho zmiernenie. Na európskej úrovni poskytla EÚ urýchlene súbor nástrojov pre ceny energie¹ s opatreniami na riešenie vysokých cien, najmä v prípade najviac zraniteľných spotrebiteľov (vrátane podpory príjmov, daňových úľav a opatrení na úsporu a uskladňovanie plynu), ako aj plán REPowerEU² s ďalšími opatreniami a financovaním na podporu energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov s cieľom znížiť energetickú závislosť od ruských fosílnych palív. Nasledovalo vytvorenie dočasného režimu štátnej pomoci³ s cieľom umožniť prijatie určitých opatrení na zmiernenie vplyvu vysokých cien, vytvorenie spoľahlivého systému uskladňovania plynu⁴, zavedenie účinných opatrení na zníženie dopytu po plyne⁵ a elektrine⁶, ako aj rýchlejších procesov udeľovania povolení v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a súvisiacej sústavy⁷ a systémov na obmedzenie cien, aby sa predišlo neočakávanému zisku na trhoch s plynom aj elektrinou⁸.

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Boj s rastúcimi cenami energie: súbor nástrojov pre opatrenia a podporu [COM(2021) 660 final].

² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Plán REPowerEU [COM(2022) 230].

³ Oznámenie Komisie – Dočasný krízový rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine (C 131 I/01, C/2022/1890).

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/1032 z 29. júna 2022, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokiaľ ide o uskladňovanie plynu (Ú. v. EÚ L 173, 30.6.2022, s. 17).

⁵ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/1369 z 5. augusta 2022 o koordinovaných opatreniach na zníženie dopytu po plyne (Ú. v. EÚ L 206, 8.8.2022, s. 1).

⁶ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/1854 zo 6. októbra 2022 o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie (Ú. v. EÚ L 261, 7.10.2022, s. 1).

⁷ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/2577 z 22. decembra 2022, ktorým sa stanovuje rámec na urýchlenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 335, 29.12.2022, s. 36).

⁸ Nariadenie Rady (EÚ) 2022/1854 zo 6. októbra 2022 o núdzovom zásahu s cieľom riešiť vysoké ceny energie (Ú. v. EÚ L 261, 7.10.2022, s. 1).

Tieto krátkodobé opatrenia pomohli členským štátom vyrovnať sa s bezprostrednými dôsledkami energetickej krízy. Kríza však zároveň poukázala na vystavenie spotrebiteľov a priemyslu prudkým nárastom cien energie a na našu nedostatočnú odolnosť voči nim. Podniky a občania považovali vplyv výroby energie z fosílnych palív na stanovovanie cien elektrickej energie za neprimerane vysoký, zatiaľ čo schopnosť členských štátov zmierňovať krátkodobé ceny prostredníctvom dlhodobějších zmlúv sa zdala ako nedostatočná. Predsedníčka Európskej komisie z tohto dôvodu vo svojej správe o stave Únie za rok 2022⁹ oznámila potrebu zásadnej reformy koncepcie trhu s elektrinou.

Hoci vnútorný trh s energiou EÚ dosahuje obrovské zisky a vytvára rast v celej Európe, súčasná energetická kríza poukázala na to, že krátkodobé zameranie koncepcie trhu s energiou môže odvádzať pozornosť od širších a dlhodobějších cieľov. Premietnutie krátkodobých cien do faktúr spotrebiteľov viedlo k cenovým šokom, keď sa faktúry za energiu pre mnohých spotrebiteľov zvýšili trojnásobne alebo štvornásobne, a to aj napriek znižovaniu nákladov na veternú a slnečnú energiu; náhle vystavenie nestálym a vysokým cenám zapríčinilo konkurz niektorých dodávateľov; mnohé priemyselné podniky v energeticky náročných odvetviach museli ukončiť svoju činnosť. Návrh preto zahŕňa súbor opatrení zameraných na vytvorenie bariéry medzi krátkodobými trhmi a faktúrami za elektrinu, ktoré platia spotrebiteľia, najmä stimuláciou využívania dlhodobějších zmlúv, v záujme zlepšenia fungovania krátkodobých trhov s cieľom lepšie integrovať obnoviteľné zdroje energie a posilniť úlohu flexibility, ako aj s cieľom posilniť postavenie a ochranu spotrebiteľov.

Nedávna cenová volatilita zároveň poukázala na nedostatočnú flexibilitu elektrizačnej sústavy vzhľadom na to, že sa ceny príliš často stanovovali na základe ceny elektriny vyrobenej spaľovaním plynu, a na všeobecný nedostatok flexibilnej ponuky nízkouhlíkovej energie, riadenia odberu a uskladňovania energie. So vstupom čoraz väčšieho podielu veternej a slnečnej energie do sústavy budú potrebné nízkouhlíkové flexibilné technológie na vyváženie premenlivých dodávok a premenlivého dopytu. Komisia súbežne s týmto návrhom pripravuje odporúčania týkajúce sa pokroku v oblasti inovácií, technológií a kapacít uskladňovania.

Citlivosť cien elektriny podmienená cenami fosílnych palív zdôraznila potrebu urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie spolu s flexibilitou elektrizačnej sústavy s cieľom nahradiť fosílna palivá. Takúto podporu energie z obnoviteľných zdrojov a súvisiaci

⁹ SPEECH/22/5493.

hospodársky rast a vytváranie kvalitných pracovných miest prináša plán REPowerEU. Vychádza z úsilia Európskej zelenej dohody o zvýšenie európskej konkurencieschopnosti prostredníctvom inovácií a prechodu na klimaticky neutrálne hospodárstvo, pričom je úzko prepojený s priemyselným plánom Komisie v kontexte Zelenej dohody. Na uľahčenie investícií potrebných vzhľadom na nedávnu cenovú volatilitu, nekoordinované regulačné zásahy a sieťové a regulačné prekážky vstupu na trh je potrebná zásadná reforma. A napokon v správe o záverečných výsledkoch Konferencie o budúcnosti Európy občania požiadali inštitúcie EÚ, aby sa prijali opatrenia s cieľom „posilniť európsku energetickú bezpečnosť a dosiahnuť energetickú nezávislosť EÚ“ a „znížiť závislosť EÚ od zahraničných subjektov v hospodársky strategických odvetviach“ vrátane energetiky¹⁰.

1.2. Ciele návrhu

Návrh sa zaoberá obavami spotrebiteľov, priemyslu a investorov v súvislosti s vystavením nestálym krátkodobým cenám, ktoré sú zapríčinené vysokými cenami fosílnych palív. Optimalizuje sa ním koncepcia trhu s elektrinou doplnením krátkodobých trhov o výraznejšiu úlohu dlhodobějších nástrojov, čím sa spotrebiteľom umožní využívať výhody zmlúv s pevnejšou cenou, ako aj uľahčením investícií do čistých technológií. V konečnom dôsledku to bude znamenať, že sa zníži potreba výroby elektriny z fosílnych palív, a znížia sa ceny pre spotrebiteľov počas budúcich kríz fosílnych palív v dôsledku nízkych prevádzkových nákladov energie z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkovej energie.

V návrhu sa predkladajú opatrenia na ochranu spotrebiteľov pred takouto volatilitou, posilnenie ich postavenia prostredníctvom väčšieho výberu zmlúv a priamočiarejšieho prístupu k energii z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkovej energii. Na zlepšenie investičných podmienok pre podniky, najmä podniky usilujúce sa o dekarbonizáciu, sa v ňom navrhujú opatrenia proti vystaveniu krátkodobým prudkým nárastom cien prostredníctvom zmlúv o nákupe elektriny a obozretnejších povinností dodávateľov energie. Zároveň sa v ňom predkladajú opatrenia na zlepšenie spôsobu integrácie variabilnej energie z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkovej energie do krátkodobého trhu. Súčasťou toho sú opatrenia na podporu využívania riadenia odberu a uskladňovania, a to popri iných formách flexibility nefosílnych zdrojov. Návrhom sa zároveň zlepšuje a objasňuje prístup k dlhodobjším zmluvám pre realizátorov projektov (podporovaným štátom, ako sú rozdielové zmluvy, ako aj súkromným, ako sú zmluvy o nákupe elektriny) s cieľom zaistiť bezpečné a stabilné príjmy

¹⁰ [Správa o konečnom výsledku Konferencie o budúcnosti Európy](#). Správa – návrhy 3 a 17.

pre realizátorov projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkovej energie a znížiť riziko a kapitálové náklady a zároveň zabrániť neočakávanému zisku v obdobiach vysokých cien.

Zatiaľ čo súčasná koncepcia trhu v priebehu mnohých desaťročí priniesla efektívny a čoraz viac integrovaný trh, energetická kríza poukázala na viacero nedostatkov, ktoré sa týkajú: i) nástrojov nedostatočných na ochranu spotrebiteľov vrátane podnikov pred vysokými krátkodobými cenami; ii) nadmerného vplyvu cien fosílnych palív na ceny elektriny a neschopnosť lepšie premietnuť nízkonákladové obnoviteľné zdroje energie a nízkouhlíkovú energiu do faktúr za elektrinu; iii) vplyvu extrémnej cenovej volatility a regulačných zásahov na investície; iv) nedostatočnej flexibility nefosílnych zdrojov (ako je uskladňovanie alebo riadenie odberu), ktorou by sa mohla znížiť závislosť od výroby elektriny spaľovaním plynu; v) obmedzeného výberu druhov dodávateľských zmlúv; vi) ťažkostí pri priamom prístupe k energii z obnoviteľných zdrojov prostredníctvom spoločného využívania energie a vii) potreby spoľahlivého monitorovania trhu s energiou v záujme lepšej ochrany pred zneužívaním trhu.

Na ochranu spotrebiteľov proti nestálym cenám sa v návrhu stanoví právo na zmluvy s pevnou cenou, ako aj na zmluvy s dynamickou cenou, právo na viaceré zmluvy a na lepšie a jasnejšie zmluvné informácie. Spotrebiteľom sa ponúknu rôzne zmluvy, ktoré najlepšie vyhovujú ich situácii. Spotrebiteľia vrátane malých podnikov si tak môžu zaistiť bezpečné dlhodobé ceny s cieľom zmierniť vplyv náhlych cenových šokov a/alebo sa môžu rozhodnúť pre zmluvy s dynamickou cenotvorbou s dodávateľmi, ak chcú využiť výhody cenovej variability na používanie elektriny vtedy, keď je lacnejšia (napr. na nabíjanie elektrických vozidiel alebo používanie tepelných čerpadiel). Vďaka tejto kombinácii dynamickej aj pevnej tvorby cien je možné zachovať stimuly pre spotrebiteľov, aby prispôsobili svoj dopyt po elektrine, a zároveň táto kombinácia poskytuje väčšiu istotu aj pre tých, ktorí majú v úmysle investovať do obnoviteľných zdrojov energie (napríklad strešných solárnych panelov), a stabilitu nákladov. Popri existujúcom rámci na ochranu energeticky chudobných a zraniteľných spotrebiteľov sa návrhom v prípade krízovej situácie poskytne aj prístup k regulovaným maloobchodným cenám pre domácnosti a malé a stredné podniky (MSP) a stabilizuje sa dodávateľské odvetvie prostredníctvom požiadavky, aby dodávatelia vynakladali viac úsilia na ochranu pred prudkými nárastmi cien častejším uzatváraním forwardových zmlúv s výrobcami elektriny (zaistenie fixných cien v budúcnosti), a prostredníctvom požiadavky na členské štáty, aby určili dodávateľa poslednej inštancie.

Návrhom sa posilní postavenie spotrebiteľov zakotvením práva na priame spoločné využívanie energie z obnoviteľných zdrojov bez potreby zakladať energetické spoločenstvá. Väčším spoločným využívaním energie (napr. využívanie nadbytočnej strešnej solárnej energie spoločne so susedmi) sa môže zlepšiť využívanie nízkonákladovej energie z obnoviteľných zdrojov a zabezpečiť lepší prístup k priamemu využívaniu energie z obnoviteľných zdrojov pre spotrebiteľov, ktorí by k nej inak nemali prístup.

V záujme stability a predvídateľnosti nákladov na energiu, a tým prispieť ku konkurencieschopnosti hospodárstva EÚ, ktoré čelí nadmernej cenovej volatilite, má návrh

za cieľ rozšíriť prístup na trh k stabilnejším dlhodobejším zmluvám a trhom. Zmluvy o nákupe elektriny (ďalej aj ako „PPA“), dlhodobé súkromné zmluvy medzi výrobcou elektriny (zvyčajne elektriny z obnoviteľných zdrojov alebo nízkouhlíkovej elektriny) a spotrebiteľom, môžu chrániť pred cenovou volatilitou, v súčasnosti sú však prevažne dostupné len pre veľkých spotrebiteľov elektrickej energie vo veľmi malom počte členských štátov. Prekážkou rastu tohto trhu je úverové riziko, že spotrebiteľ nebude vždy schopný nakupovať elektrinu počas celého obdobia. Členské štáty by na odstránenie tejto prekážky mali zabezpečiť, aby spoločnosti, ktoré čelia prekážkam vstupu na trh so zmluvami o nákupe elektriny a ktoré sa nenachádzajú vo finančných ťažkostiach, mali prístup k nástrojom na znižovanie finančných rizík spätých s omeškaním platby odberateľa v rámci zmlúv o nákupe elektriny vrátane systémov záruk pri trhovej cene. Na ďalšiu podporu rastu trhu s týmito zmluvami by sa malo umožniť, aby si realizátori projektov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a nízkouhlíkovej energie, ktorí sa zúčastňujú na verejnej súťaži o podporu, mohli vyhradiť časť výroby elektriny na predaj prostredníctvom zmlúv o nákupe elektriny. Členské štáty by okrem toho mali v niektorých z týchto verejných súťaží uplatniť kritériá hodnotenia s cieľom stimulovať prístup na trh so zmluvami o nákupe elektriny pre odberateľov, ktorí čelia prekážkam vstupu na trh. Povinnosť dodávateľov na primerané zaistenie môže posilniť aj dopyt po zmluvách o nákupe elektriny (ktoré sú spôsobom zaistenia pevných budúcich cien).

Vláda niektorými formami verejnej podpory výrobcovi energie zaručuje minimálnu cenu, výrobcovi však umožňuje predaj za plnú trhovú cenu, a to aj v prípade veľmi vysokej trhovej ceny. Za tieto vysoké trhové ceny sa v dôsledku nedávnych vysokých cien predávala väčšina (lacnej) verejne podporovanej energie. Aby sa zamedzilo tomuto postupu a stabilizovali sa tým ceny, investičná podpora by mala byť štruktúrovaná ako „dvojsmerná“ (dvojsmerná rozdielová zmluva), ktorou sa stanoví minimálna cena, ale aj maximálna cena tak, aby sa

všetky príjmy dosiahnuté nad rámec tohto stropu museli vracat'. Tento návrh sa bude uplatňovať na nové investície do výroby elektriny, ktoré zahŕňajú investície do nových zariadení na výrobu elektriny, investície zamerané na modernizáciu existujúcich zariadení na výrobu elektriny, investície zamerané na rozšírenie existujúcich zariadení na výrobu elektriny alebo na predĺženie ich životnosti. Okrem toho sa v návrhu bude vyžadovať, aby tieto peňažné prostriedky následne prúdili na podporu všetkých spotrebiteľov elektriny v pomere k ich spotrebe s cieľom zmierňovať účinok vysokých cien.

Ďalším prostriedkom na ochranu voči nestálym cenám je využitie dlhodobých zmlúv, ktorými sa zaisťujú pevné budúce ceny (tzv. forwardové zmluvy). Tento trh vykazuje v mnohých členských štátoch nízku likviditu, mohol by sa však posilniť v celej EÚ, aby sa v dlhšom časovom horizonte mohlo voči nadmernému kolísaniu cien chrániť viac dodávateľov alebo spotrebiteľov. Návrhom sa centrálné stanovia regionálne referenčné ceny na zvýšenie cenovej transparentnosti a prevádzkovatelia sústav budú mať povinnosť umožniť prenosové práva s trvaním viac ako rok, aby mohli zabezpečiť prenos elektrickej energie v prípade uzavretia forwardovej zmluvy medzi stranami z iných regiónov alebo krajín.

V neposlednom rade sa posilní schopnosť regulačných orgánov monitorovať integritu a transparentnosť trhu, aby sa zabezpečilo konkurencieschopné správanie trhov a transparentné stanovovanie cien.

Tretím cieľom je **posilniť investície do energie z obnoviteľných zdrojov** s cieľom zabezpečiť strojnásobenie tempa zavádzania v súlade cieľmi Európskej zelenej dohody. Dosiahne sa to čiastočne zlepšením trhov s dlhodobými zmluvami. Zmluvy o nákupe elektriny a rozdielové zmluvy prinášajú spotrebiteľom nielen stabilné ceny, ale aj zabezpečujú spoľahlivý príjem pre dodávateľov energie z obnoviteľných zdrojov. Znižuje sa tým ich finančné riziko a výrazne aj ich náklady na kapitál. Vzniká tým účinný cyklus, v ktorom stabilné príjmy znižujú náklady na energiu z obnoviteľných zdrojov a posilňujú dopyt po nej.

Energia z obnoviteľných zdrojov je zároveň lepšou investíciou, ak jej schopnosť vyrábať elektrinu nie je obmedzená z dôvodu technických obmedzení v systéme. Čím flexibilnejší je systém (výroba elektriny, ktorú možno rýchlo spustiť či zastaviť, uskladňovanie, ktorým sa môže absorbovať alebo zaviesť elektrina do systému, či spotrebiteľia spôsobilí pohotovo zvýšiť alebo znížiť svoj odber elektriny), tým stabilnejšie môžu byť ceny a tým väčší je objem energie z obnoviteľných zdrojov, ktorý možno do systému začleniť. V návrhu sa z tohto dôvodu od členských štátov vyžaduje, aby posúdili svoje potreby v oblasti flexibility elektrizačnej sústavy a stanovili ciele na uspokojenie týchto potrieb. Členské štáty môžu

navrhnuť alebo opätovne navrhnuť kapacitné mechanizmy na podporu nízkouhlíkovej flexibility. V návrhu sa okrem toho otvára možnosť pre členské štáty, aby zaviedli nové systémy na podporu flexibility nefosílnych zdrojov, ako je riadenie odberu a uskladňovanie.

Prevádzkovatelia sústav by mali zohrávať väčšiu úlohu aj pri začleňovaní obnoviteľných zdrojov energie do sústavy, čiastočne aj zvyšovaním transparentnosti týkajúcej sa dostupnosti kapacity pripojenia k sústave. Týmto jasnejšími informáciami by sa v prvom rade posilnila schopnosť realizátorov projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov rozvíjať obnoviteľné zdroje energie v oblastiach s menej preťaženou sústavou. Po druhé, s energiou z obnoviteľných zdrojov možno efektívnejšie obchodovať a jej rovnováhu v systéme možno účinnejšie nastoliť vtedy, ak sa obchod medzi účastníkmi trhu môže uskutočňovať bližšie k „reálnemu času“. Ak sa ponuky na dodávky elektriny predložia niekoľko minút pred odberom namiesto niekoľkých hodín pred odberom, ponuky od výrobcov veternej a slnečnej energie sú presnejšie, je možné spotrebovať viac veternej a slnečnej energie a znižujú sa „náklady na odchýlky“ sústavy. Lehoty obchodovania sa preto priblížia k reálnemu času.

Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Navrhovaná iniciatíva dopĺňa a je úzko prepojená s legislatívnymi návrhmi predloženými v kontexte balíka Európskej zelenej dohody, pričom sa ňou urýchljuje dosiahnutie cieľov v oblasti dekarbonizácie stanovených v pláne REPowerEU, najmä vo vzťahu k návrhu revízie smernice o energii z obnoviteľných zdrojov (ďalej len „smernica RED II“), ktorá je hlavným nástrojom EÚ zaoberajúcim sa podporou energie z obnoviteľných zdrojov. Navrhovaná iniciatíva je doplnkovou z toho hľadiska, že jej cieľom je umožniť zrýchlenie využívania energie z obnoviteľných zdrojov. Cieľom návrhu je zabezpečiť stabilnejšie dlhodobé zdroje príjmov na uvoľnenie ďalších investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkovej energie a súčasne zlepšiť fungovanie krátkodobých trhov, ktoré sú kľúčové na integráciu obnoviteľných zdrojov energie do elektrizačnej sústavy. Zároveň je cieľom návrhu umožniť spoločné využívanie energie, aby sa spotrebiteľom umožnila účasť na trhu, a prispieť k zrýchleniu energetickej transformácie.

Znižovanie spotreby energie prostredníctvom cenových signálov, opatrení na energetickú účinnosť alebo dobrovoľného úsilia môže byť často najlacnejším, najbezpečnejším a najekologickejším spôsobom znižovania našej závislosti od fosílnych palív, podpory bezpečnosti dodávok energie a znižovania našich faktúr za elektrinu. Návrhom sa uľahčí aktívna účasť spotrebiteľov na trhu a rozvoj ich riadenia odberu. Zároveň sa umožní flexibilita nefosílnych zdrojov, ako je flexibilita odberu a uskladňovanie, v záujme zaistenia

hospodárskej súťaže za rovnakých podmienok tak, aby sa postupne znižovala úloha zemného plynu na krátkodobom trhu pri poskytovaní flexibility. Návrh je preto v súlade s navrhovaným zvýšením cieľa do roku 2030 v oblasti energetickej efektívnosti na 13 %, ako sa stanovuje v navrhovaných zmenách smerníc o energii z obnoviteľných zdrojov, o energetickej hospodárnosti budov a o energetickej efektívnosti¹¹, ktoré sú súčasťou plánu REPowerEU¹².

Dôležité prepojenie existuje aj medzi týmto návrhom a smernicou o energetickej hospodárnosti budov, ktorá je hlavným nástrojom EÚ na pomoc pri dosahovaní cieľov v oblasti budov a ich obnovy stanovených v Európskej zelenej dohode. Návrh je úzko prepojený najmä s ustanoveniami o pomerovom meraní a riadení odberu, ako aj s návrhom Komisie o povinnej postupnej integrácii solárnej fotovoltiky s cieľom dosiahnuť klimatickú neutralitu verejných, komerčných a bytových budov, ktorý je súčasťou balíka Európskej zelenej dohody a ktorý je vyjadrený v rámci oznámenia o stratégii EÚ v oblasti slnečnej energie.

- **Súladi s ostatnými politikami Únie**

Ciele návrhu na ochranu a posilnenie postavenia spotrebiteľov, zlepšenie konkurencieschopnosti priemyslu EÚ a podporu investícií do obnoviteľných zdrojov energie a nízkouhlíkovej energie sú plne v súlade s rámcom Európskej zelenej dohody a dopĺňajú súčasné iniciatívy vrátane legislatívneho návrhu „aktu o emisne neutrálnom priemysle“, ktorý sa prijíma súbežne s týmto návrhom. Reaguje sa ním na problémy identifikované v oznámení Komisie z 1. februára 2023, ktorým sa stanovuje „Priemyselný plán v kontexte Zelenej dohody určený pre vek emisnej neutrálnosti“¹³, konkrétne na to, že v dôsledku vysokých cien energie došlo k vážnemu oslabeniu konkurencieschopnosti mnohých spoločností, a na to, že cenové zmluvy uzatvárané na dlhé obdobie by mohli zohrávať dôležitú úlohu pri tom, aby všetci odberatelia elektrickej energie mali prospech z predvídateľnejších a nižších nákladov na energiu z obnoviteľných zdrojov. V neposlednom rade legislatívny návrh dopĺňa prebiehajúcu revíziu príslušných nariadení o finančnom trhu, ako je nariadenie o zneužívaní

¹¹ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2018/2001 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov a smernica 2012/27/EÚ o energetickej efektívnosti [COM(2022) 222 final].

¹² Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov Plán REPowerEU [COM(2022) 230 final].

¹³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Priemyselný plán v kontexte Zelenej dohody určený pre vek emisnej neutrálnosti [COM(2023) 62 final].

trhu¹⁴. Návrh zároveň stavia na odporúčaní Rady o zabezpečení spravodlivej transformácie na klimaticky neutrálne hospodárstvo, v ktorom sa členské štáty vyzývajú na mobilizáciu verejnej a súkromnej finančnej podpory v záujme investícií do energie z obnoviteľných zdrojov, riešenie prekážok v oblasti mobility a podporu možností úspor nákladov spojených s obehovým hospodárstvom¹⁵.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Návrh je založený na článku 194 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), ktorý poskytuje právny základ pre návrh opatrení zameraných okrem iného na zabezpečenie fungovania trhu v oblasti energetiky, presadzovanie energetickej efektívnosti, úspory a vývoja nových a obnoviteľných zdrojov energie¹⁶. V oblasti energetiky EÚ vykonáva spoločnú právomoc podľa článku 4 ods. 2 písm. i) ZFEÚ.

• Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)

Potreba konať na úrovni EÚ

Bezprecedentná povaha krízy cien energie upriamila pozornosť na trhy s elektrinou v EÚ. Napriek rastúcim podielom nízkonákladovej elektriny z obnoviteľných zdrojov v celej EÚ existuje pretrvávajúci vplyv elektriny vyrobenej z fosílnych palív na celkové faktúry za elektrinu. Domácnosti a podniky v celej EÚ čelili počas krízy prudkému rastu cien energie.

Ide o problém celoúniijného významu, ktorý možno riešiť len opatreniami na úrovni EÚ. Posilnená integrácia trhov s elektrinou v EÚ si vyžaduje užšiu koordináciu medzi vnútroštátnymi subjektmi, a to aj v súvislosti s monitorovaním trhu a dohľadom nad ním. Vnútroštátne politické zásahy v odvetví elektrickej energie majú priamy vplyv na susedné členské štáty z dôvodu vzájomnej energetickej závislosti, prepojení sústavy a prebiehajúcej integrácie trhu s elektrinou. Spoločný prístup je potrebný na to, aby sa zachovalo fungovanie elektrizačnej sústavy a cezhraničné obchodovanie a investície a aby sa koordinovaným spôsobom zrýchlila energetická transformácia na integrovanejší a energeticky účinnejší energetický systém založený na výrobe elektriny z obnoviteľných zdrojov.

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 1).

¹⁵ Odporúčanie Rady zo 16. júna 2022 (2022/C 243/04).

¹⁶ Článok 194 ods. 1 ZFEÚ.

Navrhovanými zmenami sa stanovuje rovnováha medzi povinnosťami a flexibilitou, ktorá sa ponecháva členským štátom, pokiaľ ide o spôsob dosiahnutia hlavných sledovaných cieľov, ktorými sú zabezpečenie, aby sa nižšie náklady na elektrinu z obnoviteľných zdrojov premietli do faktúr spotrebiteľov, a posilnenie zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov.

Cieľ navrhovaných opatrení okrem toho možno dosiahnuť len opatreniami na úrovni EÚ a nie na úrovni jednotlivých členských štátov, keďže navrhované opatrenia si vyžadujú zmeny existujúceho celoúniijného rámca koncepcie trhu s elektrinou, ktorý sa stanovuje v nariadení (EÚ) 2019/943 o elektrine a v smernici (EÚ) 2019/944 o elektrine, ako aj existujúceho rámca REMIT.

- **Pridaná hodnota EÚ**

Opatrenia na úrovni EÚ na riešenie nedostatkov súčasnej koncepcie trhu s elektrinou prinášajú pridanú hodnotu, pretože sú účinnejšie a efektívnejšie v porovnaní s opatreniami jednotlivých členských štátov, čím sa predchádza fragmentovanému prístupu. Navrhované opatrenia na riešenie identifikovaných nedostatkov budú ambicióznejšie a nákladovo efektívnejšie, ak budú založené na spoločnom právnom a politickom rámci. Opatrenia na úrovni členského štátu by okrem toho boli možné len v rámci obmedzení existujúceho celoúniijného rámca koncepcie trhu s elektrinou, ktorý sa stanovuje v nariadení o elektrine a v smernici o elektrine, ako aj v nariadení REMIT, pričom by sa nimi nedosiahli potrebné zmeny tohto rámca. Samotné členské štáty preto nemôžu dosiahnuť ciele tejto iniciatívy a práve v tom spočíva pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ.

- **Proporcionalita**

Navrhované zmeny nariadenia o elektrine, smernice o elektrine, nariadenia REMIT a nariadenia o zriadení agentúry ACER sa považujú za primerané.

Navrhované opatrenia na stimuláciu využívania dlhodobých zmlúv, ako sú zmluvy o nákupe elektriny a dvojsmerné rozdielové zmluvy, môžu viesť k vyšším administratívnym nákladom a zaťaženiu pre podniky a vnútroštátne správne orgány. Predpokladané hospodárske vplyvy sú však potrebné a primerané na dosiahnutie cieľa, ktorým je stimulácia využívania takýchto dlhodobých zmlúv a zabezpečenie, aby sa umožnila vyššia nezávislosť faktúr za elektrinu európskych domácností a podnikov, ako aj príjmov z technológií nefosílnych palív s nízkymi variabilnými nákladmi od kolísania cien na krátkodobých trhoch, a teda aj ich vyššia stabilita v dlhšom časovom horizonte.

Plánované opatrenia na zvýšenie likvidity a integrácie trhov môžu mať takisto krátkodobý vplyv na podniky, ktoré by sa museli prispôbiť novým podmienkam obchodovania. Opatrenia sa však považujú za potrebné s cieľom dosiahnuť plánované ciele, ktorými sú zabezpečenie lepšej integrácie energie z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkovej energie a znižovanie závislosti od fosílnych palív v záujme flexibility, a v konečnom dôsledku dosiahnuť uhlíkovú neutralitu v Únii pri nižších nákladoch pre spotrebiteľov. Zároveň sú primerané týmto cieľom, keďže vplyv na podniky sa v porovnaní so súčasným rámcom zdá minimálny, pričom hospodárske prínosy reformy by zďaleka prevážili nad aspektmi akejkoľvek krátkodobej či dlhodobej administratívnej reorganizácie.

Okrem toho sú primerané sledovaným cieľom neprijímať opatrenia, ktorými sa menia existujúce ustanovenia nariadenia o elektrine a smernice o elektrine, pričom akékoľvek problémy identifikované vo vzťahu k existujúcim ustanoveniam možno riešiť spôsobom ich uplatňovania alebo vykonávania. Jeden z takýchto prípadov sa týka opatrení o primeranosti v kapitole IV nariadenia o elektrine, najmä procesu, ktorým členské štáty zavádzajú kapacitné mechanizmy, ktorý by sa mohol zjednodušiť bez zmeny príslušných ustanovení.

Plánovanými opatreniami na posilnenie postavenia, práv a ochrany spotrebiteľov sa rozšíria povinnosti a záväzky, ktoré sa vzťahujú na dodávateľov a prevádzkovateľov sústav. Dodatočné zaťaženie je však potrebné a primerané na dosiahnutie cieľa, ktorým je zabezpečenie, aby odberatelia mali prístup k lepším informáciám a rôznym ponukám, oddelenie ich faktúr za elektrinu od krátkodobých pohybov na trhoch s elektrinou a obnovenie rovnováhy rizika medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi.

Plánovanými opatreniami na zlepšenie rámca REMIT sa môžu pre účastníkov trhu zvýšiť oznamovacie povinnosti z dôvodu širšieho rozsahu pôsobnosti rámca REMIT. Tieto opatrenia sú potrebné na dosiahnutie cieľa, ktorým je zvýšenie transparentnosti a monitorovacích kapacít a zabezpečenie účinnejšieho vyšetrovania a presadzovania cezhraničných prípadov v EÚ, aby spotrebiteľia a účastníci trhu mali dôveru v integritu trhov s energiou, aby ceny odrážali spravodlivé a konkurenčné vzájomné pôsobenie medzi ponukou a dopytom a aby nebolo možné dosahovať zisky zneužívaním trhu. Zároveň sú primerané tomuto cieľu, keďže prínosy z hľadiska kvality monitorovania trhu a dohľadu nad ním by prevážili nad aspektmi akýchkoľvek krátkodobých či dlhodobých administratívnych nákladov.

Celkový balík navrhovaných opatrení sa považuje za primeraný vzhľadom na všeobecnú nevyhnutnosť dosiahnuť klimatickú neutralitu s čo najnižšími nákladmi pre spotrebiteľov pri súbežnom zaistení bezpečnosti dodávok energie.

- **Výber nástroja**

Týmto návrhom sa mení nariadenie o elektrine, smernica o elektrine, nariadenie REMIT, nariadenie o zriadení agentúry ACER a smernica o obnoviteľných zdrojoch energie. Vzhľadom na to, že cieľom návrhu je doplnenie úzkeho súboru nových opatrení a zmena úzkeho súboru ustanovení v týchto nástrojoch, je vhodné využiť pozmeňujúci akt. Na začlenenie zmien do existujúcich nariadení aj smerníc sa preto z rovnakého dôvodu zdá vhodným využitie nástroja v podobe pozmeňujúceho nariadenia.

3. KONZULTÁCIE SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Komisia pri príprave tejto iniciatívy vykonala verejnú konzultáciu, ktorá sa prebiehala od 23. januára 2023 do 13. februára 2023. Konzultácia bola otvorená všetkým.

Komisii prišlo na túto konzultáciu 1 369 odpovedí. Viac ako 700 z nich prišlo od občanov, približne 450 od podnikov a záujmových združení, okolo 40 od celoštátnych alebo miestnych správnych orgánov alebo od národných regulačných orgánov a približne 70 od prevádzkovateľov sústav. Okrem toho sa na konzultácii zúčastnilo 20 energetických spoločností, 15 odborových zväzov a 20 spotrebiteľských organizácií. Odpovede predložil aj významný počet MVO, think tankov a výskumných alebo iných akademických organizácií. Prehľad stanovísk zainteresovaných strán sa uvádza v pracovnom dokumente útvarov Komisie priloženom k tejto legislatívnej iniciatíve.

Komisia 15. februára 2023 zároveň zorganizovala cielenú online konzultáciu so zainteresovanými stranami, na ktorej sa zúčastnilo približne 70 subjektov pôsobiach na trhu, mimovládnych organizácií, prevádzkovateľov sústav, agentúra ACER a národné regulačné orgány, think tanky a akademická obec. V rámci konzultácie zainteresované strany vo všeobecnosti zastávali názor, že:

- krátkodobé trhy a cenový mechanizmus založený na cene na základe marginálnych nákladov by sa mali zachovať, keďže fungujú dobre a poskytujú správne cenové signály. Krátkodobé (denné a vnútrodenné) trhy sú dobre koncipované, pričom sú výsledkom rokov vykonávania právnych predpisov EÚ v oblasti energetiky,
- krátkodobé trhy treba doplniť o nástroje stimulujúce dlhodobejšie cenové signály, ako sú tie uvedené v konzultácii Komisie, najmä zmluvy o nákupe elektriny, rozdielové zmluvy a posilnené forwardové trhy. Mala by sa vytvoriť správna

rovnováha medzi rôznymi nástrojmi. Nemali by sa však využívať povinné systémy, pričom by sa mala zachovať sloboda výberu príslušných zmlúv,

- uznávajú sa výhody riešení v oblasti flexibility nefosílnych zdrojov, ako je riadenie odberu a uskladňovanie, najmä v súvislosti so zvyšujúcim sa podielom obnoviteľných zdrojov energie. Mala by sa uľahčiť účasť na trhu s nimi,
- budúce trhy s elektrinou sa musia prispôbiť vysokému podielu energie z obnoviteľných zdrojov. Okrem toho by sa mal klásť väčší dôraz na miestny rozmer a rozvoj sústavy. Riešenia týchto výziev by mohli priniesť návrhy predstavené v rámci verejnej konzultácie.
- Rozhodujúcou je ochrana spotrebiteľa, ako aj cenová dostupnosť energie, rovnaký význam však má aj zachovanie signálov riadenia odberu. Mali by sa umožniť vznikajúce riešenia, ako sú energetické spoločenstvá, vlastná spotreba či spoločné využívanie energie, a malo by sa stimulovať ich využívanie.

- **Pracovný dokument útvarov Komisie**

Vzhľadom na naliehavosť iniciatívy sa namiesto posúdenia vplyvu vypracoval pracovný dokument útvarov Komisie. V pracovnom dokumente útvarov Komisie, ktorým sa podporuje tento návrh, sa uvádza vysvetlenie a odôvodnenie návrhov Komisie na štrukturálnu reakciu na vysoké ceny energie, ktorým čelia domácnosti a podniky, a na zaistenie bezpečnej, čistej a cenovo dostupnej energie pre domácnosti a podniky v budúcnosti, ako aj dostupné dôkazy relevantné pre navrhované opatrenia.

V pracovnom dokumente útvarov Komisie sa dospelo k záveru, že vďaka balíku navrhovaných reforiem by sa mala výrazne zlepšiť štruktúra a fungovanie európskeho trhu s elektrinou. Ide o ďalší stavebný blok na umožnenie realizácie cieľov Zelenej dohody, pričom sa v ňom zároveň bilancujú nedostatky, ktoré odhalila energetická kríza a ktoré má za cieľ riešiť.

Z dokumentu vyplýva, že reforma prispeje k ochrane a posilneniu postavenia spotrebiteľov, ktorí v súčasnosti čelia vysokým a nestálym cenám, vytvorením bariéry medzi nimi a krátkodobými trhmi. Návrhom dôjde k oddeleniu vysokých cien technológií využívajúcich fosílnu palivá, ktoré sa vyskytujú na trhu s elektrinou, od faktúr spotrebiteľov a podnikov za elektrinu. Viac dlhodobých zmluvných príležitostí vo forme zmlúv o nákupe elektriny, rozdielových zmlúv a forwardových trhov zabezpečí, že časť faktúry za elektrinu vystavená

krátkodobým trhom sa môže výrazne znížiť. Začlenením zaistovacej povinnosti dodávateľov a povinnosti poskytovať aj zmluvy s pevnou cenou sa okrem toho výrazne rozšíria možnosti na zníženie vystavenia faktúr za elektrinu cenovej volatility. Spotrebiteľia budú mať pred uzavretím zmluvy zároveň lepšie informácie o ponukách, pričom členské štáty budú mať povinnosť stanoviť dodávateľa poslednej inštancie. Okrem toho môžu v krízovej situácii umožniť prístup k regulovaným maloobchodným cenám. Právo na spoločné využívanie energie je novým prvkom, ktorým sa posilní postavenie spotrebiteľov a podporí decentralizované zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, keďže sa ním odberateľom umožňuje väčšia kontrola nad ich faktúrami za elektrinu.

V pracovnom dokumente útvarov Komisie sa vysvetľuje, ako sa touto reformou posilní aj konkurencieschopnosť priemyslu EÚ spôsobom, ktorý je v plnom súlade s aktom o emisne neutrálnom priemysle. Od členských štátov sa bude vyžadovať, aby zabezpečili existenciu správnych podmienok pre rozvoj trhov so zmluvami o nákupe elektriny, čím sa odvetviu v dlhodobom horizonte poskytne prístup k cenovo dostupnej a čistej energii. Zlepšeniami forwardových trhov sa priemyslu a dodávateľom s predstihom najviac troch rokov poskytne omnoho väčší prístup k cezhraničnej energii z obnoviteľných zdrojov, čo predstavuje výrazné zlepšenie v porovnaní so súčasným stavom. Verejnými systémami podpory energie z obnoviteľných zdrojov sa vo všeobecnosti zvýši nezávislosť v členských štátoch a prenikanie obnoviteľných zdrojov energie do systému a zároveň sa nimi podporia miestne pracovné miesta a zručnosti.

Dokument poukazuje na to, že touto reformou sa zrýchli zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a využije sa ňou plný potenciál pevnej výrobnéj kapacity a riešení v oblasti flexibility s cieľom umožniť členským štátom ešte vyššie úrovne obnoviteľných zdrojov energie. Komisia navrhuje, aby členské štáty posúdili svoje potreby v oblasti flexibility elektrizačnej sústavy, a umožňuje im zaviesť nové systémy podpory riadenia odberu a uskladňovania. Návrhom sa zároveň zavádzajú dodatočné možnosti obchodovania s obnoviteľnými zdrojmi energie bližšie k reálnemu času na cezhraničnej a vnútroštátnej úrovni. Trh tak môže lepšie podporiť integráciu obnoviteľných zdrojov energie a rentabilitu riešení v oblasti flexibility, ktoré môžu prispieť k bezpečnosti dodávok energie.

Napokon sa v pracovnom dokumente útvarov Komisie opisuje, ako tento návrh reaguje na výzvu Európskej rady na posúdenie spôsobov optimalizácie fungovania koncepcie trhu s elektrinou v kontexte energetickej krízy. Cieľom je ochrana spotrebiteľov, v rámci ktorej sa vytvorí bariéra medzi nimi a krátkodobými trhmi s elektrinou prostredníctvom využívania

dlhodobějších zmlúv, a zefektívnenie fungovania týchto krátkodobých trhov v prípade obnoviteľných zdrojov energie a riešení v oblasti flexibility, a to s lepším regulačným dohľadom. Týmto návrhom sa zabezpečuje, že pravidlá trhu naďalej spĺňajú účel, ktorým je nákladovo efektívna dekarbonizácia odvetvia elektrickej energie a zvýšenie jeho odolnosti voči volatilitě cien energie.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Vypracovanie tohto legislatívneho návrhu a pracovného dokumentu útvarov Komisie je založené na veľkom súbore materiálov, ktorý sa uvádza v poznámkach pod čiarou pracovného dokumentu útvarov Komisie, a na odpovediach k verejnej konzultácii.

- **Základné práva**

Súčasný návrh môže mať vplyv na viacero základných práv stanovených v charte základných práv EÚ, a to najmä na: slobodu podnikania (článok 16) a vlastnícke právo (článok 17). Ako však bolo vysvetlené, tento vplyv sa v rozsahu, v akom navrhované opatrenia obmedzujú uplatňovanie týchto práv, považuje za potrebný a primeraný na dosiahnutie cieľov návrhu, a preto predstavuje legitímne obmedzenia týchto práv, ako sa povoľuje podľa charty.

Návrhom sa naopak posilňuje ochrana základných práv, ako je rešpektovanie súkromného a rodinného života (článok 7), právo na ochranu osobných údajov (článok 8), zákaz diskriminácie (článok 21), prístup k službám všeobecného hospodárskeho záujmu (článok 36), začlenenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia (článok 37) a právo na účinný prostriedok nápravy (článok 47), najmä prostredníctvom viacerých ustanovení týkajúcich sa posilnenia postavenia, práv a ochrany spotrebiteľa.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Navrhované zmeny smernice o elektrine, nariadenia o elektrine, nariadenia REMIT a nariadenia o zriadení agentúry ACER sú zamerané na to, čo sa považuje za potrebné s cieľom odstrániť nedostatky súčasnej koncepcie trhu s elektrinou v kontexte energetickej krízy a nákladovo efektívnym spôsobom prispieť k ambíciám Únie v oblasti klímy. Nepredstavujú úplnú revíziu týchto nástrojov.

Návrhom sa môžu zvýšiť, aj keď primeraným spôsobom, ako už bolo vysvetlené, administratívne požiadavky na vnútroštátne správne orgány a na podniky. Navrhované opatrenia na stimuláciu využívania dlhodobých zmlúv, ako sú zmluvy o nákupe elektriny a dvojsmerné rozdielové zmluvy, môžu napríklad viesť k vyšším administratívnym nákladom

a zaťažení pre podniky a vnútroštátne správne orgány. Predpokladané hospodárske vplyvy však budú mať pozitívny vplyv na podniky a spotrebiteľov.

Plánované opatrenia na zvýšenie likvidity a integrácie trhov môžu mať takisto krátkodobý vplyv na podniky, ktoré by sa museli prispôbiť novým podmienkam obchodovania. Považujú sa však za minimálne v porovnaní so súčasným rámcom, keďže hospodárske prínosy reformy by výrazne prevážili nad aspektmi akejkol'vek krátkodobej či dlhodobej administratívnej reorganizácie.

Plánovanými opatreniami na posilnenie postavenia, práv a ochrany spotrebiteľov sa rozšíria povinnosti a záväzky, ktoré sa vzťahujú na dodávateľov a prevádzkovateľov sústav, s cieľom zlepšiť možnosti výberu pre spotrebiteľov, najmä domácnosti, zvýšiť ich ochranu a uľahčiť im aktívnu účasť na trhu. Dodatočné zaťaženie je však minimálne, pretože tieto rámce sa zavádzajú v celej Európe, a preto je potrebné zefektívnenie pravidiel.

Plánovanými opatreniami na zlepšenie rámca REMIT sa pre určitých účastníkov trhu môžu zvýšiť oznamovacie povinnosti, aj keď primeraným spôsobom. Považujú sa však za minimálne v porovnaní so súčasným rámcom, keďže prínosy z hľadiska kvality monitorovania trhu a dohľadu nad ním by prevážili nad aspektmi akýchkoľvek krátkodobých či dlhodobých administratívnych nákladov.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Vplyv na rozpočet spojený s návrhom na zlepšenie koncepcie trhu s elektrinou v EÚ sa týka zdrojov Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) a GR pre energetiku, ktoré sa opisujú v legislatívnom finančnom výkaze priloženom k tomuto návrhu. Na nové úlohy, ktoré má vykonávať agentúra ACER, budú od roku 2025 v tejto agentúre v zásade potrebné štyri dodatočné ekvivalenty plného pracovného času, ako aj zodpovedajúce finančné prostriedky. Pracovné zaťaženie GR pre energetiku sa zvýši o tri ekvivalenty plného pracovného času.

Vplyv na rozpočet spojený s návrhom, ktorým sa mení nariadenie REMIT, sa týka zdrojov Agentúry Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ACER) a GR pre energetiku, ktoré sa opisujú v legislatívnom finančnom výkaze priloženom k tomuto návrhu. Na nové úlohy, ktoré má vykonávať agentúra ACER, najmä pokiaľ ide o posilnené vyšetrovacie právomoci, bude v zásade potrebné od roku 2025 zaviesť v tejto agentúre 25 dodatočných ekvivalentov plného pracovného času, ako aj zodpovedajúce finančné prostriedky, hoci väčšina dodatočných zamestnancov sa bude hradieť prostredníctvom

vybraných poplatkov. Na tento účel sa musí prispôbiť rozhodnutie Komisie (EÚ) 2020/2152 zo 17. decembra 2020 o poplatkoch splatných agentúre ACER za úlohy podľa nariadenia REMIT. Pracovné zaťaženie GR pre energetiku sa zvýši o dva ekvivalenty plného pracovného času.

5. OSTATNÉ PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia bude monitorovať transpozíciu a súlad členských štátov a ostatných aktérov s prijatými opatreniami a podľa potreby prijme prípadné opatrenia na presadzovanie. Na účely monitorovania a vykonávania bude Komisiu podporovať najmä agentúra ACER, najmä v súvislosti s nariadením REMIT. Komisia bude zároveň v súvislosti s nariadením o elektrine a so smernicou o elektrine udržiavať kontakty s agentúrou ACER a národnými regulačnými orgánmi.

Aby sa uľahčilo vykonávanie, Komisia bude v prípade konkrétnych otázok dostupná na dvojstranné zasadnutia a telefonické rozhovory s členskými štátmi.

- **Vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhov**

Zmenami týkajúcimi sa nariadenia o elektrine sa objasňuje rozsah pôsobnosti a predmet úpravy tohto nariadenia, pričom sa zdôrazňuje význam nedeformovaných trhových signálov pre zabezpečenie vyššej flexibility, ako aj úloha dlhodobých investícií s cieľom zmierniť volatilitu cien na krátkodobom trhu, pokiaľ ide o faktúry spotrebiteľov za elektrinu vrátane faktúr energeticky náročných priemyselných odvetví, MSP a domácností. Objasňujú sa nimi určité hlavné zásady obchodovania na denných a vnútrodných trhoch. Stanovujú sa nimi nové pravidlá týkajúce sa obstarávania riadenia odberu zo strany prevádzkovateľov prenosových sústav v podobe produktu obmedzenia spotreby v čase špičky a pravidlá umožňujúce prevádzkovateľom prenosových sústav a prevádzkovateľom distribučných sústav využívať údaje špecializovaných meracích zariadení. Stanovujú sa nimi nové pravidlá týkajúce sa forwardových trhov s elektrinou s cieľom zvýšiť ich likviditu. Ich súčasťou sú nové pravidlá s cieľom objasniť a stimulovať úlohu a využívanie dlhodobějších zmlúv vo forme zmlúv o nákupe elektriny a dvojsmerných rozdielových zmlúv. Stanovujú sa nimi nové pravidlá týkajúce sa posúdenia potrieb členských štátov v oblasti flexibility, možnosti zavádzať systémy na podporu flexibility a zásad koncipovania takýchto systémov na podporu

flexibility. Zároveň sa nimi zavádzajú nové požiadavky na transparentnosť prevádzkovateľov prenosových sústav, pokiaľ ide o kapacitu dostupnú pre nové pripojenia k sústave.

Zmenami týkajúcimi sa smernice o elektrine sa stanovujú nové pravidlá o ochrane a posilnení postavenia spotrebiteľov. Zmenou, ktorá sa týka slobodnej voľby dodávateľa, sa zavádzajú nové požiadavky na zabezpečenie, aby odberatelia mohli mať vo svojich priestoroch viac ako jedného dodávateľa, a to tým, že bude možné inštalovať viacero meracích zariadení (niekedy nazývaných pomerové meracie zariadenia) na jedno miesto pripojenia.

Zmenou týkajúcou sa posilnenia postavenia a ochrany spotrebiteľa sa zabezpečuje, aby sa odberateľom ponúkli rôzne zmluvy, ktoré najlepšie vyhovujú ich situácii, a to zaistením, aby sa všetkým odberateľom poskytla aspoň jedna ponuka s pevnou cenou na dobu určitú. Odberateľom sa napokon musia v súvislosti s uvedenými ponukami poskytnúť zrozumiteľné predzmluvné informácie.

Zároveň sa stanovuje nové právo domácností a malých a stredných podnikov zúčastňovať sa na spoločnom využívaní energie, t. j. na vlastnej spotrebe aktívnych odberateľov energie z obnoviteľných zdrojov, ktorá sa vyrobila alebo uskladnila mimo lokality, a to buď zo zariadení, ktoré úplne alebo čiastočne vlastní, majú v prenájme alebo prenajímajú, alebo ktoré na nich previedol iný aktívny odberateľ.

Zároveň sa zavádza nová ochrana odberateľov s cieľom zabezpečiť nepretržité dodávky elektrickej energie, ako aj požiadavka na členské štáty, aby vymenovali dodávateľov poslednej inštancie, ktorí prevezmú zodpovednosť za odberateľov zbankrotovaných dodávateľov, a ochrana zraniteľných odberateľov pred odpojením. Od dodávateľov sa okrem toho požaduje, aby zaviedli riadenie rizík s cieľom obmedziť riziko bankrotu, a to realizáciou vhodných stratégií zaistenia. Dohľad nad týmito stratégiami budú vykonávať národné regulačné orgány.

Zmenami smernice o elektrine sa zavádzajú nové požiadavky na transparentnosť prevádzkovateľov distribučnej sústavy, pokiaľ ide o kapacitu dostupnú pre nové pripojenia k sústave. Objasňuje sa nimi úloha regulačných orgánov, pokiaľ ide o jednotnú pridelovaciu platformu zriadenú v súlade s nariadením (EÚ) 2016/1719.

Zmenami, ktoré sa týkajú nariadenia REMIT, sa rozsah pôsobnosti rámca REMIT prispôbuje súčasným a meniacim sa trhovým podmienkam okrem iného rozšírením rozsahu oznamovania údajov na nové vyrovnávacie trhy a súvisiace trhy, ako aj na algoritmické obchodovanie. Zabezpečuje sa nimi hlbšia, zavedenejšia a pravidelnejšia spolupráca medzi

regulačnými orgánmi v oblasti energetiky a finančnej regulácie, a to aj medzi agentúrou ACER a orgánom ESMA, pokiaľ ide o derivátové veľkoobchodné energetické produkty. Zároveň sa nimi zlepšuje postup zberu dôverných informácií a transparentnosť trhu prostredníctvom posilnenia dohľadu agentúry ACER a úpravy vymedzenia dôverných informácií. Zmenami nariadenia REMIT sa posilňuje dohľad nad oznamujúcimi stranami, ako sú registrované oznamovacie mechanizmy a osoby, ktoré v rámci svojej profesie zariaďujú transakcie. Zlepšujú sa nimi možnosti spoločného využívania údajov medzi agentúrou ACER, príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a Komisiou. Zmenami nariadenia REMIT sa posilňuje úloha agentúry ACER pri vyšetrovaniach závažných cezhraničných prípadov v rámci boja proti porušovaniu nariadenia REMIT. Zároveň sa nimi stanovuje rámec pre harmonizáciu pokút, ktoré regulačné orgány stanovujú na vnútroštátnej úrovni.

Cieľom zmien, ktoré sa týkajú nariadenia o zriadení agentúry ACER, je objasniť úlohu agentúry ACER, pokiaľ ide o jednotnú pridelovaciu platformu zriadenú v súlade s nariadením (EÚ) 2016/1719 a pokiaľ ide o nové pravidlá zavedené v nariadení o elektrine, ktoré sa týkajú forwardových trhov a systémov na podporu flexibility. Zároveň sa nimi objasňuje úloha a právomoci agentúry ACER v súlade so zmenou nariadenia REMIT. Zmena smernice o energii z obnoviteľných zdrojov v prepracovanom znení má za cieľ objasniť rozsah pôsobnosti uplatňovania pravidiel, ktoré sa týkajú druhov systémov priamej podpory cien pre obnoviteľné zdroje energie, ktoré môžu zaviesť členské štáty.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY,

ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 a nariadenie (EÚ) 2019/942 s cieľom zlepšiť ochranu Únie pred manipuláciou s trhom na veľkoobchodnom trhu s energiou

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 194 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Predpokladom otvorenej a spravodlivej hospodárskej súťaže na vnútorných trhoch s elektrinou a plynom a zabezpečenia rovnakých podmienok pre účastníkov trhu je integrita a transparentnosť veľkoobchodných trhov s energiou. Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 sa stanovuje komplexný rámec (ďalej len „REMIT“) na dosiahnutie tohto cieľa. Na zvýšenie dôvery verejnosti vo fungujúce trhy s energiou a na účinnú ochranu Únie pred pokusmi o manipuláciu s trhom by sa nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 malo zmeniť s cieľom ďalej zvýšiť nedostatočnú transparentnosť a monitorovacie kapacity, ako aj zabezpečiť účinnejšie vyšetrowanie a presadzovanie práva v prípadoch potenciálneho cezhraničného zneužívania trhu na riešenie nedostatkov zistených v súčasnom rámci.
- (2) Finančné nástroje vrátane energetických derivátov, s ktorými sa obchoduje na trhoch s energiou, majú čoraz väčší význam. Vzhľadom na čoraz užší vzájomný vzťah medzi finančnými trhmi a veľkoobchodnými trhmi s energiou by sa nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 malo lepšie zosúladiť s právnymi predpismi o finančnom trhu, ako je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014¹⁷, a to aj v súvislosti s vymedzením pojmov manipulácia s trhom a dôverná informácia. Konkrétnejšie by sa

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 1).

vymedzenie manipulácie s trhom v nariadení (EÚ) č. 1227/2011 malo mierne upraviť tak, aby odzrkadľovalo článok 12 nariadenia (EÚ) č. 596/2014. Na tento účel by sa vymedzenie manipulácie s trhom podľa nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 malo upraviť tak, aby zachytávalo uzatvorenie akejkoľvek transakcie alebo vydanie akéhokoľvek pokynu na obchodovanie, ale aj akéhokoľvek iné konanie súvisiace s veľkoobchodnými energetickými produktmi: i) ktoré dáva alebo by mohlo dávať nesprávne alebo zavádzajúce signály, pokiaľ ide o ponuku veľkoobchodných energetických produktov, dopyt po nich alebo ich cenu; ii) ktorým osoba alebo osoby konajúce v spolupráci zabezpečujú alebo by mohli zabezpečiť cenu jedného alebo niekoľkých veľkoobchodných energetických produktov na umelo vytvorenej úrovni alebo iii) pri ktorom sa využíva fiktívny prostriedok alebo akákoľvek iná forma podvodu alebo machinácie, ktorá dáva alebo by mohla dávať nesprávne alebo zavádzajúce signály, pokiaľ ide o ponuku veľkoobchodných energetických produktov, dopyt po nich alebo ich cenu.

- (3) Vymedzenie dôverných informácií by sa takisto malo prispôbiť nariadeniu (EÚ) č. 596/2014. Najmä v prípade, keď sa dôverné informácie týkajú procesu, ku ktorému dochádza vo fázach, môže každá fáza procesu, ako aj celkový proces predstavovať dôvernú informáciu. Medzistupeň v zdĺhavom procese môže sám osebe predstavovať súbor okolností alebo udalosť, ktorá existuje alebo pri ktorej existuje reálna perspektíva, že bude existovať alebo sa vyskytnie, a to na základe celkového posúdenia faktorov existujúcich v príslušnom čase. Uvedený pojem by sa však nemal vykladať v tom zmysle, že veľkosť vplyvu uvedeného súboru okolností alebo udalosti na ceny dotknutých finančných nástrojov sa musí vziať do úvahy. Medzistupeň by sa mal považovať za dôvernú informáciu, ak sám osebe spĺňa kritériá dôvernej informácie stanovené v tomto nariadení.
- (4) Týmto nariadením nie sú dotknuté nariadenia (EÚ) č. 596/2014, (EÚ) č. 600/2014 a (EÚ) č. 648/2012, ani smernica 2014/65/EÚ, ani uplatňovanie európskeho práva hospodárskej súťaže na praktiky, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.
- (5) Výmena informácií medzi národnými regulačnými orgánmi a príslušnými vnútroštátnymi finančnými orgánmi je ústredným aspektom spolupráce a odhaľovania možných porušení na veľkoobchodných trhoch s energiou, ako aj na finančných trhoch. Vzhľadom na výmenu informácií medzi príslušnými orgánmi podľa nariadenia (EÚ) č. 596/2014 na vnútroštátnej úrovni by národné regulačné orgány mali príslušné informácie, ktoré dostanú, poskytovať vnútroštátnym finančným orgánom a orgánom na ochranu hospodárskej súťaže.
- (6) Ak informácie nie sú alebo už nie sú citlivé z obchodného alebo bezpečnostného hľadiska, Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky (ďalej len „agentúra“ alebo „ACER“) by mala byť schopná sprístupniť tieto informácie účastníkom trhu a širokej verejnosti s cieľom prispieť k zlepšeniu znalostí o trhu. To by malo zahŕňať možnosť agentúry ACER zverejňovať informácie o organizovaných miestach obchodovania, platformách dôverných informácií, registrovaných oznamovacích mechanizmoch podľa platných predpisov o ochrane údajov v záujme zvýšenia transparentnosti veľkoobchodných trhov s energiou a za predpokladu, že to nenaruší hospodársku súťaž na týchto trhoch s energiou.
- (7) Organizované miesta obchodovania, ktoré vykonávajú činnosti súvisiace s obchodovaním s veľkoobchodnými energetickými produktmi, ktoré sú finančnými nástrojmi podľa článku 4 ods. 1 bodu 15 smernice 2014/65/EÚ, sú podľa požiadaviek uvedenej smernice riadne povolené.

- (8) Využívanie technológií v obchodovaní sa v poslednom desaťročí značne rozvinulo a čoraz viac sa využívajú na veľkoobchodných trhoch s energiou. Mnoho účastníkov trhu používa algoritmické obchodovanie a metódy vysokofrekvenčného algoritmického obchodovania s minimálnym alebo žiadnym ľudským zásahom. Riziká vyplývajúce z týchto postupov by sa mali riešiť podľa nariadenia (EÚ) č. 1227/2011.
- (9) Dodržiavanie oznamovacích povinností podľa nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 a kvalita údajov, ktoré agentúra dostáva, sú nanajvýš dôležité na zabezpečenie účinného monitorovania a odhaľovania potenciálnych porušení v záujme dosiahnutia cieľa nariadenia (EÚ) č. 1227/2011. Nezrovnalosti týkajúce sa kvality, formátovania, spoľahlivosti a nákladov obchodných údajov majú škodlivý vplyv na transparentnosť, ochranu spotrebiteľov a efektívnosť trhu. Je nevyhnutné, aby informácie, ktoré agentúra dostáva, boli presné a úplné, aby mohla účinne vykonávať svoje úlohy a funkcie.
- (10) Na zlepšenie monitorovania trhu agentúrou a zabezpečenie úplnejšieho zberu údajov si súčasný režim oznamovania vyžaduje zlepšenie. Zbierané údaje by sa mali rozšíriť, aby sa odstránili nedostatky v zbere údajov, a mali by zahŕňať prepojené trhy, nové vyrovnávacie trhy, zmluvy na vyrovnávanie trhov a produkty, ktoré môžu viesť k dodávkam v Únii. Od organizovaných miest obchodovania by sa malo vyžadovať, aby agentúre poskytli úplný súbor údajov knihy objednávok. Poskytovatelia knihy objednávok by sa okrem toho mali určiť ako osoby, ktoré profesionálne zabezpečujú transakcie, na ktoré sa vzťahuje povinnosť monitorovať a oznamovať podozrenia z porušení predpisov.
- (11) Platformy dôverných informácií (IIP) by mali zohrávať dôležitú úlohu pri účinnom a včasnom zverejňovaní dôverných informácií. Malo by byť povinné zverejňovať dôverné informácie o vyhradených platformách dôverných informácií, aby boli informácie ľahko dostupné a zvýšila sa transparentnosť. Na zabezpečenie dôvery v platformy dôverných informácií by mali byť tieto platformy povolené a registrované.
- (12) S cieľom zjednodušiť a zefektívniť oznamovanie údajov agentúre by sa informácie mali poskytovať prostredníctvom registrovaných oznamovacích mechanizmov (Registered Reporting Mechanism – RRM) a prevádzka týchto mechanizmov by mala byť schválená agentúrou. Registrované oznamovacie mechanizmy by mali vždy spĺňať podmienky na udelenie povolenia a právnych predpisov o ochrane údajov. Takisto by agentúra by mala zriadiť register všetkých registrovaných oznamovacích mechanizmov v Únii.
- (13) S cieľom uľahčiť monitorovanie na odhaľovanie potenciálneho obchodovania na základe dôverných informácií a monitorovanie kvality údajov zozbieraných informácií je potrebné zosúladiť zber dôverných informácií so súčasnými postupmi oznamovania obchodných údajov.
- (14) Osoby, ktoré profesionálne zabezpečujú a vykonávajú transakcie, majú povinnosť oznamovať podozrivé transakcie, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami o zneužívaní dôverných informácií v obchodnom styku a manipulácii s trhom. Na zvýšenie možnosti presadzovania práva v prípade takýchto porušení by osoby, ktoré profesionálne zabezpečujú transakcie, mali mať zároveň povinnosť oznamovať podozrivé objednávky a potenciálne porušenia povinnosti zverejňovať dôverné informácie. Poskytovatelia priameho elektronického prístupu a poskytovatelia spoločnej knihy objednávok by sa mali považovať za osoby, ktoré profesionálne zabezpečujú transakcie.

- (15) V nariadení Komisie (EÚ) 2015/1222, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia, sa stanovuje možnosť účasti tretích krajín na jednotnom prepojení denných a vnútrodných trhov v Únii v odvetví elektrickej energie. Keďže organizátor prepojených trhov používa špecifický algoritmus na optimálne spárovanie ponúk na kúpu a ponúk na predaj, môže to viesť k tomu, že pokyny na obchodovanie budú vydané v tretej krajine, ktorá sa zúčastňuje na jednotnom prepojení denných a vnútrodných trhov v Únii, ale výsledkom bude zmluva na dodávky elektriny s dodávkou v Únii. Vydávanie takýchto pokynov na obchodovanie v tretích krajinách zúčastňujúcich sa na jednotnom prepojení denných a vnútrodných trhov v Únii, ktoré môže viesť k dodávke v Únii, by malo spadať do vymedzenia veľkoobchodného energetického produktu podľa tohto nariadenia.
- (16) S cieľom získať presný, objektívny a spoľahlivý odhad ceny dodávok LNG do Únie by agentúra mala zhromažďovať všetky údaje z trhu s LNG, ktoré sú potrebné na stanovenie denného odhadu ceny LNG. Odhad ceny by sa mal vykonať na základe všetkých transakcií týkajúcich sa dodávok LNG do Únie. Agentúra ACER by mala mať právomoc zhromažďovať tieto údaje z trhu od všetkých účastníkov pôsobiacich v oblasti dodávok LNG do Únie. Všetci takíto účastníci by mali byť povinní oznamovať všetky svoje údaje z trhu s LNG agentúre ACER tak blízko k reálnemu času, ako to bude technicky možné, a to buď po uzavretí transakcie, alebo po predložení ponuky alebo ponuky na uzavretie transakcie. Odhad ceny agentúry ACER by mal zahŕňať najúplnejší súbor údajov vrátane transakčných cien a od 31. marca 2023 nákupné a predajné ceny dodávok LNG do Únie. Každodenné uverejňovanie tohto objektívneho odhadu cien a rozpätia stanoveného v porovnaní s inými referenčnými cenami na trhu vo forme referenčnej hodnoty LNG pripravuje pôdu pre jeho dobrovoľné využívanie účastníkmi trhu ako referenčnej ceny v ich zmluvách a transakciách. Po stanovení by sa odhad ceny LNG a referenčná hodnota LNG takisto mohli stať referenčnou sadzbou pre zmluvy o derivátoch používané na hedžing ceny LNG alebo rozdielu v cene medzi cenou LNG a cenami iných plynov.
- (17) Účinným nástrojom na zníženie duplicity úloh, posilnenie spolupráce a zníženie zaťaženia účastníkov trhu môže byť delegovanie úloha a zodpovedností. Na takéto delegovanie by sa preto mal poskytnúť jasný právny základ. Národné regulačné orgány by mali mať možnosť delegovať úlohy a zodpovednosti na iný národný regulačný orgán. Malo by byť možné zaviesť osobitné podmienky a obmedziť rozsah delegovania na to, čo je potrebné na účinný dohľad nad cezhraničnými účastníkmi trhu alebo takýmito skupinami. Delegovanie by sa malo riadiť zásadou pridelovania právomocí orgánu, ktorý má najlepšie predpoklady konať v danej veci.
- (18) Je potrebný jednotný a silnejší rámec na predchádzanie manipulácii s trhom a iným porušeniam nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 v členských štátoch. Sankcie za porušenie uvedeného nariadenia by mali byť primerané, účinné a odrádzajúce a mali by odrážať druh porušenia, pričom by sa mala zohľadňovať zásada *ne bis in idem*. Správne sankcie, penále a opatrenia dohľadu sú doplnkovými súčasťami účinného režimu presadzovania práva. Harmonizovaný dohľad nad veľkoobchodným trhom s energiou si vyžaduje jednotný prístup národných regulačných orgánov.
- (19) Doteraz boli za dohľad nad činnosťami podľa nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 a presadzovanie dodržiavania predpisov v súvislosti s týmito činnosťami zodpovedné členské štáty. Zneužívanie trhu má čoraz viac cezhraničný charakter a často sa týka niekoľkých členských štátov. Opatrenia na presadzovanie práva proti cezhraničnému zneužívaniu trhu môžu predstavovať jurisdikčné výzvy súvisiace s určením národného

regulačného orgánu, ktorý má najlepšie predpoklady na vykonanie predmetného vyšetrovania.

- (20) Prípady zneužívania trhu zahŕňajúce viaceré cezhraničné prvky a účastníkov trhu so sídlom mimo Únie sú takisto mimoriadne náročné z hľadiska presadzovania práva. Súčasné nastavenie dohľadu nie je vhodné pre požadovanú úroveň integrácie trhu. Je potrebné riešiť neexistenciu mechanizmu, ktorým by sa zabezpečili čo najlepšie rozhodnutia v oblasti dohľadu v cezhraničných prípadoch, keď si spoločné konanie národných regulačných orgánov a agentúry v súčasnosti vyžaduje komplikované opatrenia a keď existuje spleť režimov dohľadu. Preto je potrebné zaviesť efektívny a účinný režim dohľadu a vyšetrovania pre tento typ prípadov zneužívania trhu, ktorý vzhľadom na jeho rozsah týkajúci sa celej Únie nemožno riešiť iba opatreniami členských štátov.
- (21) Vyšetrovanie porušení tohto nariadenia s cezhraničným rozmerom by sa malo vykonávať jednotným postupom na úrovni Únie. Zložitost' cezhraničných prípadov a potreba zabezpečiť dostatočné zdroje pre takéto prípady si vyžaduje zapojenie agentúry, najmä na integrovanejšom trhu s energiou. Agentúra získala od nadobudnutia účinnosti nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 značné skúsenosti s monitorovaním a zberom príslušných údajov o veľkoobchodných trhoch s energiou v Únii s cieľom zabezpečiť ich integritu a transparentnosť. Na základe týchto skúseností by agentúra mala byť oprávnená vykonávať vyšetrovania s cieľom bojovať proti porušovaniu ustanovení nariadenia (EÚ) č. 1227/2011. Agentúra by mala vykonávať takéto vyšetrovania v spolupráci s národnými regulačnými orgánmi s cieľom podporiť a doplniť ich činnosti v oblasti presadzovania práva. V súvislosti s vyšetrovaním vykonávaným agentúrou by takisto príslušné národné regulačné orgány mali pri poskytovaní pomoci agentúre v prípade potreby navzájom spolupracovať.
- (22) Agentúra by mala byť splnomocnená vykonávať vyšetrovania vykonávaním kontrol na mieste a vydávaním žiadostí o informácie vyšetrovaným osobám, najmä ak podozrenia z porušenia nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 majú jasný cezhraničný rozmer. Pri vykonávaní kontrol na mieste a pri vydávaní žiadostí o informácie vyšetrovaným osobám by agentúra mala úzko a aktívne spolupracovať s príslušnými národnými regulačnými orgánmi, ktoré by zase mali agentúre poskytovať plnú súčinnosť, a to aj v prípade, keď osoba odmietne byť predmetom kontroly alebo poskytnúť požadované informácie. Je dôležité, aby sa plne rešpektovali procesné záruky a základné práva dotknutých osôb, ktoré sú predmetom vyšetrovania agentúry. Dôvernosc' informácií predložených osobami, ktoré sú predmetom vyšetrovania, by mala byť zabezpečená v súlade s platnými pravidlami Únie na ochranu údajov.
- (23) Keďže ciele tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale možno ich lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 1227/2011

Nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 sa mení takto:

1. Článok 1 sa mení takto:

a) Odsek 2 sa mení takto:

„2. Toto nariadenie sa uplatňuje na obchodovanie s veľkoobchodnými energetickými produktmi. Týmto nariadením nie je dotknuté uplatňovanie smernice 2014/65/EÚ, nariadenia (EÚ) č. 600/2014 ani nariadenia (EÚ) č. 648/2012, pokiaľ ide o činnosti zahŕňajúce finančné nástroje vymedzené v článku 4 ods. 1 bode 15 smernice 2014/65/EÚ, ani uplatňovanie európskeho práva hospodárskej súťaže na praktiky, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.“;

b) V článku 1 ods. 3 sa dopĺňa tento druhý pododsek:

„Agentúra, národné regulačné orgány, ESMA a príslušné finančné orgány členských štátov si predovšetkým pravidelne, aspoň štvrťročne, vymieňajú relevantné informácie a údaje týkajúce sa možných porušení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 týkajúcich sa veľkoobchodných energetických produktov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.“

2. Článok 2 sa mení takto:

a) Bod 1 sa mení takto:

v druhom pododseku sa dopĺňa toto písmeno e):

„e) informácie poskytnuté klientom alebo inými osobami konajúcimi v mene klienta a týkajúce sa nevybavených objednávok klienta týkajúcich sa veľkoobchodných energetických produktov, ktoré majú presný charakter a ktoré priamo alebo nepriamo súvisia s jedným alebo viacerými veľkoobchodnými energetickými produktmi.“;

b) Tretí pododsek sa nahrádza takto:

„Za informáciu presného charakteru sa považuje informácia, ktorá označuje sériu okolností, ktoré nastali alebo o ktorých sa môže odôvodnene predpokladať, že nastanú, alebo udalosť, ktorá nastala alebo o ktorej sa môže odôvodnene predpokladať, že nastane, a ktorá je

dostatočne konkrétna na to, aby umožnila vyvodenie záveru o možnom vplyve tejto série okolností alebo udalosti na ceny veľkoobchodných energetických produktov. Za informáciu presného charakteru sa môže považovať informácia, ktorá sa týka zdĺhavého procesu, ktorého zámerom je zapríčiniť osobitné okolnosti alebo osobitnú udalosť, alebo ktorý povedie k osobitným okolnostiam alebo osobitej udalosti vrátane budúcich okolností alebo budúcich udalostí, ako aj taká, ktorá sa týka medzistupňov tohto procesu súvisiacich so zapríčinením alebo vznikom týchto budúcich okolností alebo tejto budúcej udalosti.

Medzistupeň v zdĺhavom procese sa považuje za dôvernú informáciu, ak sám osebe spĺňa kritériá dôvernej informácie uvedené v tomto článku.

Informácia, ktorá by v prípade jej sprístupnenia verejnosti mala pravdepodobne významný vplyv na ceny týchto veľkoobchodných energetických produktov, je na účely odseku 1 informácia, ktorú by obozretný investor pravdepodobne použil ako súčasť základu pre svoje investičné rozhodnutia.“;

c) V bode 2 sa písmeno a) nahrádza takto:

„2. „Manipulácia s trhom“ je:

a) uzatvorenie akejkoľvek transakcie, vydanie akéhokoľvek pokynu na obchodovanie alebo zapojenie sa do akéhokoľvek iného konania týkajúceho sa veľkoobchodných energetických produktov:

i) ktoré dáva alebo by mohlo dávať nesprávne alebo zavádzajúce signály vzhľadom na ponuku veľkoobchodných energetických produktov, dopyt po nich alebo na ich cenu;

ii) ktorým osoba alebo osoby konajúce v spolupráci zabezpečujú alebo by mohli zabezpečiť cenu jedného alebo niekoľkých veľkoobchodných energetických produktov na umelo vytvorenej úrovni, okrem prípadov, keď osoba, ktorá uzatvára transakciu alebo dáva pokyn na obchodovanie, preukáže, že jej dôvody na takéto konanie sú legitímne a že uvedená transakcia alebo pokyn na obchodovanie sa zhoduje s prípustnou trhovou praxou na príslušnom veľkoobchodnom trhu s energiou, alebo

iii) pri ktorom sa využíva fiktívny prostriedok alebo akákoľvek iná forma podvodu alebo machinácie, ktorá dáva alebo by mohla dávať nesprávne alebo zavádzajúce signály, pokiaľ ide o ponuku veľkoobchodných energetických produktov, dopyt po nich alebo ich cenu, alebo“;

d) V bode 2 sa dopĺňa toto písmeno c), pred ktorým sa za písmeno b) pridáva slovo „alebo“:

„c) šírenie nepravdivých alebo zavádzajúcich informácií alebo poskytovanie nepravdivých alebo zavádzajúcich vstupných informácií týkajúcich sa referenčnej hodnoty, keď osoba, ktorá tieto informácie šíri alebo poskytuje, vedela alebo mala vedieť, že informácie sú nepravdivé alebo zavádzajúce, alebo zapojenie sa do akéhokoľvek iného konania, ktoré vedie k manipulácii s výpočtom referenčnej hodnoty.“;

e) Na konci bodu 2 sa dopĺňa tento pododsek:

„Za manipuláciu s trhom možno označiť konanie právnickej osoby, ale v súlade s právom Európskej únie alebo vnútroštátnym právom aj konanie fyzických osôb, ktoré sa zúčastňujú na rozhodnutí vykonať činnosti v mene príslušnej právnickej osoby.“;

f) V bode 4 sa písmeno a) nahrádza takto:

„4. *„Veľkoobchodné energetické produkty“ sú tieto zmluvy a deriváty nezávisle od toho, kde a ako sa s nimi obchoduje:*

a) *zmluvy na dodávku elektriny alebo zemného plynu, ktoré sú dodané v Únii, alebo zmluvy na dodávku elektriny alebo zemného plynu, ktoré môžu viesť k dodávke v Únii“;*

g) Bod 7 sa nahrádza takto:

„7. *„Účastník trhu“ je každá osoba vrátane prevádzkovateľov prenosových sústav a prevádzkovateľov prepravných sietí a osôb, ktoré profesionálne zabezpečujú alebo vykonávajú transakcie pri obchodovaní vo vlastnom mene, ktorá uzatvára transakcie vrátane vydávania pokynov na obchodovanie na jednom alebo viacerých veľkoobchodných trhoch s energiou.“;*

h) Vkladá sa tento nový bod 8a:

„8a. *„Osoba, ktorá profesionálne zabezpečuje alebo vykonáva transakcie“ je osoba, ktorá je v rámci svojho povolania zapojená do prijímania a odovzdávania pokynov pre veľkoobchodné energetické produkty alebo do vykonávania transakcií s veľkoobchodnými energetickými produktmi.“;*

i) Dopĺňa sa tento nový bod 10a:

„10a. „Agentúra“ alebo „ACER“ je Agentúra Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky.“;

j) Vkladajú sa tieto body:

„16. „Registrovaný oznamovací mechanizmus“ alebo „RRM“ je osoba, ktorá je podľa tohto nariadenia registrovaná na poskytovanie služieb v súvislosti s oznamovaním podrobných informácií o transakciách vrátane pokynov na obchodovanie a základných údajov agentúre v mene účastníkov trhu.

17. „Platforma dôverných informácií“ alebo „IIP“ je osoba, ktorá je podľa tohto nariadenia registrovaná na poskytovanie služieb v súvislosti s prevádzkovaním platformy na zverejňovanie dôverných informácií a oznamovanie zverejnených dôverných informácií agentúre v mene účastníkov trhu.

18. „Algoritmické obchodovanie“ je obchodovanie s veľkoobchodnými energetickými produktmi, pri ktorom počítačový algoritmus automaticky stanovuje individuálne parametre pokynov na obchodovanie, napríklad parameter, či iniciovať pokyn, načasovanie, cenu alebo množstvo daného pokynu alebo parameter, ako riadiť pokyn po jeho predložení, s obmedzeným alebo žiadnym zásahom človeka a nezahŕňa žiadny systém, ktorý sa používa len na účel smerovania pokynov na jedno alebo viaceré organizované miesta obchodovania alebo na spracovanie pokynov bez akéhokoľvek určovania obchodných parametrov alebo na potvrdenie pokynov alebo na spracovanie vykonaných transakcií po obchodovaní.

19. „Priamy elektronický prístup“ je mechanizmus, v rámci ktorého člen, účastník alebo klient organizovaného miesta obchodovania povolí inej osobe používať svoj kód pre obchodovanie, aby táto osoba mohla elektronicky zasielať pokyny na obchodovanie týkajúce sa veľkoobchodného energetického produktu priamo organizovanému miestu obchodovania, vrátane mechanizmov, ktorých súčasťou je používanie infraštruktúry člena, účastníka alebo klienta alebo akéhokoľvek prepojovacieho systému zabezpečovaného členom, účastníkom alebo klientom touto osobou na prenos pokynov na obchodovanie (priamy prístup na trh), a mechanizmov, v rámci ktorých takúto infraštruktúru nevyužíva táto osoba (sponzorovaný prístup).

20. „Organizované miesto obchodovania“ je energetická burza, energetický maklér, platforma energetickej kapacity alebo akákoľvek iná osoba, ktorá profesionálne zabezpečuje alebo vykonáva transakcie, vrátane poskytovateľov spoločnej knihy objednávok, ale s výnimkou

čisto dvojstranného obchodovania, v rámci ktorého do každého obchodovania vstupujú dve fyzické osoby vo vlastnom mene.

21. „Obchodovanie s LNG“ sú ponuky na nákup, ponuky na predaj alebo transakcie na nákup alebo predaj LNG: a) ktoré špecifikujú dodávku v Únii; b) ktoré vedú k dodávke v Únii alebo c) v ktorých jedna protistrana spätne splyňuje LNG v termináli v Únii.

22. „Údaje z trhu s LNG“ sú záznamy o ponukách na nákup, ponukách na predaj alebo transakciách na obchodovanie s LNG so zodpovedajúcimi informáciami, ako sa uvádza vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 1348/2014.

23. „Účastník trhu s LNG“ je každá fyzická alebo právnická osoba, bez ohľadu na miesto registrácie alebo bydlisko tejto osoby, ktorá sa zapája do obchodovania s LNG.

24. „Odhad ceny LNG“ je stanovenie dennej referenčnej ceny pre obchodovanie s LNG v súlade s metodikou, ktorú stanoví agentúra ACER.

25. „Referenčná hodnota LNG“ je určenie rozpätia medzi denným odhadom ceny LNG a zúčtovacou cenou kontraktu na TTF Gas Futures s najbližším mesiacom dodávky, ktorú každý deň stanovuje ICE Endex Markets B.V.“

3. V článku 3 ods. 1 sa dopĺňa tento druhý pododsek:

„Využitie dôverných informácií na zrušenie alebo zmenu pokynu týkajúceho sa veľkoobchodného energetického produktu, na ktorý sa tieto informácie vzťahujú, ak pokyn bol zadáný pred tým, ako príslušná osoba získala dôverné informácie, sa takisto považuje za zneužívanie dôverných informácií v obchodnom styku.“

4. Článok 4 sa mení takto:

a) V odseku 1 sa dopĺňa tento druhý pododsek:

„Účastníci trhu zverejnia dôverné informácie prostredníctvom platformy dôverných informácií. Platformy dôverných informácií zabezpečia, aby sa dôverné informácie zverejňovali spôsobom, ktorý umožňuje rýchly prístup vrátane prístupu cez jasné aplikačné programové rozhranie a úplné, správne a včasné posúdenie informácií verejnosťou.“;

b) Odsek 4 sa nahrádza takto:

„Uverejnenie dôverných informácií, a to aj v súhrnnej podobe, v súlade s nariadením (ES) č. 714/2009 alebo s nariadením (ES) č. 715/2009 alebo pokynov a sieťových predpisov

prijatých podľa uvedených nariadení predstavuje účinné uverejnenie informácií v plnom rozsahu, nie však nevyhnutne včasné zverejnenie v zmysle odseku 1 tohto článku.“

5. Vkladá sa tento článok 4a:

„Článok 4a

Povoľovanie platforiem dôverných informácií a dohľad nad nimi

1. Platformy dôverných informácií registruje agentúra. Platforma dôverných informácií začne svoju prevádzku až potom, čo agentúra posúdi, či táto platforma dôverných informácií spĺňa požiadavky tohto článku, a povolí prevádzku. Register platforiem dôverných informácií je verejne dostupný a obsahuje informácie o službách, na ktoré je platforma dôverných informácií registrovaná. Agentúra pravidelne skúma súlad platforiem dôverných informácií s týmto nariadením. Ak agentúra zruší registráciu v súlade s odsekom 5, toto zrušenie sa uverejní v registri na päť rokov od dátumu zrušenia.
2. Platforma dôverných informácií musí mať zavedené vhodné politiky a opatrenia na zverejňovanie dôverných informácií požadovaných podľa článku 4 ods. 1 v okamihu, ktorý je v rámci technických možností čo najbližšie k reálnemu času, a za primeraných obchodných podmienok. Informácie sa sprístupnia na všetky účely bezplatne. Platforma dôverných informácií takéto informácie efektívne a jednotne šíri tak, aby bol zaručený rýchly prístup k dôverným informáciám na nediskriminačnom základe, a vo formáte uľahčujúcom konsolidáciu dôverných informácií s podobnými údajmi z iných zdrojov.
3. Dôverné informácie, ktoré platforma dôverných informácií zverejní v súlade s odsekom 2, musia v závislosti od druhu dôverných informácií obsahovať aspoň tieto údaje:
 - a) identifikátor správy a stav udalosti;
 - b) dátum uverejnenia, čas a začiatok a koniec udalosti;
 - c) meno/názov účastníka trhu a identifikácia účastníka trhu;
 - d) príslušná ponuková oblasť alebo vyvažovacia zóna
 - e) a prípadne:
 - a) typ nedostupnosti a typ udalosti;
 - b) merná jednotka;
 - c) nedostupná, dostupná a inštalovaná alebo technická kapacita;
 - d) dôvod nedostupnosti;
 - e) druh paliva;
 - f) dotknuté aktívum alebo jednotka a jej identifikačný kód.
4. Platforma dôverných informácií prevádzkuje a udržiava účinné administratívne mechanizmy zamerané na predchádzanie konfliktom záujmov s jej klientmi. Platforma dôverných informácií, ktorá je zároveň organizátorom trhu alebo účastníkom trhu, konkrétne nakladá so všetkými zhromaždenými dôvernými

informáciami nediskriminačným spôsobom a prevádzkuje a udržiava primerané mechanizmy s cieľom oddeliť jednotlivé obchodné funkcie.

Platforma dôverných informácií musí mať zavedené spoľahlivé bezpečnostné mechanizmy, ktorými sa zaručí bezpečnosť prostriedkov na prenos dôverných informácií, minimalizuje riziko poškodenia údajov a neoprávneného prístupu a predíde úniku dôverných informácií pred ich zverejnením. Platforma dôverných informácií musí mať k dispozícii primerané zdroje a záložné prostriedky, aby bola vždy schopná ponúkať a nepretržite poskytovať svoje služby.

Platforma dôverných informácií musí mať zavedené systémy na rýchlu a účinnú kontrolu úplnosti správ o dôverných informáciách, na identifikáciu opomenutí a zjavných chýb a na odosielanie žiadostí o opätovné predloženie takýchto chybných správ.

5. Agentúra môže zrušiť registráciu platformy dôverných informácií, ak táto platforma:
- a) nevyužije povolenie počas 12 mesiacov, výslovne sa vzdá povolenia alebo neposkytovala služby počas predchádzajúcich šiestich mesiacov;
 - b) získala registráciu na základe nepravdivých vyhlásení alebo akýmkoľvek iným nezákonným spôsobom;
 - c) už nespĺňa podmienky, za akých bola zaregistrovaná;
 - d) závažne a systematicky porušovala toto nariadenie.

Dotknutá platforma dôverných informácií v prípade zrušenia registrácie zabezpečí riadnu náhradu vrátane prenosu údajov do iných platforiem dôverných informácií a presmerovania toku údajov do iných platforiem dôverných informácií.

Agentúra bez zbytočného odkladu informuje príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, v ktorom je platforma dôverných informácií usadená, o rozhodnutí zrušiť registráciu tejto platformy.

6. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví:
- a) spôsoby, akými platforma dôverných informácií dodrží povinnosť poskytovať dôverné informácie uvedené v odseku 2;
 - b) obsah dôverných informácií uverejňovaných podľa odseku 2 spôsobom, ktorý umožní uverejnenie informácií požadovaných podľa tohto článku;
 - c) konkrétne organizačné požiadavky na vykonanie odseku 4.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 21 ods. 2.“

6. Dopĺňa sa tento článok 5a:

Algoritmické obchodovanie

1. Účastník trhu, ktorý sa zapája do algoritmického obchodovania, musí mať zavedené účinné systémy a opatrenia na kontrolu nad rizikom vhodné na činnosť, ktorú vykonáva, s cieľom zabezpečiť, aby jeho systémy obchodovania boli odolné a mali dostatočnú kapacitu, aby podliehali primeraným prahovým hodnotám a limitom obchodovania a bránili zasielaniu chybných pokynov na obchodovanie alebo tomu, aby systémy inak fungovali spôsobom, ktorý môže viesť alebo prispieť k narušeniu trhu. Účastník trhu musí mať zavedené aj účinné systémy a opatrenia na kontrolu nad rizikom na zabezpečenie toho, aby systémy obchodovania boli v súlade s týmto nariadením a s pravidlami organizovaného miesta obchodovania, s ktorým je spojený. Účastník trhu musí mať zavedené účinné opatrenia na zabezpečenie nepretržitosti svojej činnosti na zvládnutie zlyhania systémov obchodovania a musí zabezpečiť, aby jeho systémy boli plne testované a riadne monitorované, aby spĺňali požiadavky stanovené v tomto odseku.
2. Účastník trhu, ktorý sa zapája do algoritmického obchodovania v členskom štáte, oznámi toto zapojenie národným regulačným orgánom svojho členského štátu a agentúre.

Národný regulačný orgán členského štátu účastníka trhu môže od účastníka trhu požadovať, aby pravidelne alebo *ad hoc* poskytoval opis povahy svojich stratégií algoritmického obchodovania, podrobnosti o parametroch obchodovania alebo obmedzenia, ktorým obchodný systém podlieha, hlavné opatrenia na dodržiavanie súladu a na kontrolu nad rizikom, ktoré má zavedené na zabezpečenie splnenia požiadaviek stanovených v odseku 1, a podrobnosti o testovaní svojich obchodných systémov.

Účastník trhu zabezpečí, aby sa uchovávali záznamy týkajúce sa bodov uvedených v tomto odseku a zabezpečí, aby boli tieto záznamy dostatočné na to, aby jeho národnému regulačnému orgánu umožnili monitorovať dodržiavanie tohto nariadenia.

3. Účastník trhu, ktorý poskytuje priamy elektronický prístup na organizované miesto obchodovania, o tom informuje príslušné orgány svojho domovského členského štátu a agentúru.

Národný regulačný orgán domovského členského štátu účastníka trhu môže požadovať, aby účastník trhu pravidelne alebo *ad hoc* poskytoval opis systémov a opatrení na kontrolu uvedených v odseku 1 a dôkazy o tom, že boli uplatnené.

Účastník trhu zabezpečí, aby sa uchovávali záznamy týkajúce sa záležitostí uvedených v tomto odseku a zabezpečí, aby boli tieto záznamy dostatočné na to, aby jeho národnému regulačnému orgánu umožnili monitorovať dodržiavanie tohto nariadenia.

4. Týmto článkom nie sú dotknuté povinnosti podľa smernice 2014/65/EÚ.“

7. V článku 7 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Agentúra ACER monitoruje obchodovanie s veľkoobchodnými energetickými produktmi s cieľom odhaliť obchodovanie založené na dôverných informáciách a manipulácii s trhom a zamedziť mu, ako aj odhaliť pokusy o takéto obchodovanie a zamedziť im. Zbiera údaje pre hodnotenie a monitorovanie veľkoobchodných trhov s energiou podľa ustanovení článku 8.“

[] Dopĺňajú sa nové články 7a až 7d:

„Článok 7a

Úlohy a právomoci agentúry ACER pri vykonávaní odhadov cien a stanovovaní referenčných hodnôt

1. Agentúra ACER počínajúc najneskôr 13. januárom 2023 bezodkladne vypracuje a uverejní denný odhad ceny LNG. Na účely odhadu ceny LNG agentúra ACER systematicky zbiera a spracúva údaje z trhu s LNG týkajúce sa transakcií. Pri odhade ceny sa v prípade potreby zohľadnia regionálne rozdiely a trhové podmienky.

2. Agentúra ACER najneskôr 31. marca 2023 vypracuje a uverejní dennú referenčnú hodnotu LNG určenú na základe rozptatia medzi denným odhadom ceny LNG a zúčtovacou cenou kontraktu na TTF Gas Futures s najbližším mesiacom dodávky, ktorú každý deň stanovuje ICE Endex Markets B.V. Na účely určenia referenčnej hodnoty LNG agentúra ACER systematicky zbiera a spracúva všetky údaje z trhu s LNG.

3. Odchylne od článku 3 ods. 4 písm. b) tohto nariadenia sa na účastníkov trhu s LNG vzťahujú povinnosti a zákazy vzťahujúce sa na účastníkov trhu podľa tohto nariadenia. Právomoci udelené agentúre ACER podľa tohto nariadenia a vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 1348/2014 sa uplatňujú aj vo vzťahu k účastníkom trhu s LNG, a to vrátane ustanovení týkajúcich sa dôvernosti.

Článok 7b

Uverejňovanie odhadov cien a referenčných hodnôt LNG

1. Na účely priameho posúdenia transakčnej ceny sa odhad ceny LNG uverejňuje denne a najneskôr o 18.00 hod. SEČ. Agentúra ACER do 31. marca 2023 popri uverejnení odhadu ceny LNG takisto denne uverejňuje referenčnú hodnotu LNG, a to najneskôr o 19.00 hod SEČ alebo hneď, ako je to technicky možné.

2. Na účely tohto článku môže agentúra ACER využívať služby tretej strany.

Článok 7c

Poskytovanie údajov z trhu s LNG agentúre ACER

1. Účastníci trhu s LNG denne prostredníctvom vysokokvalitného prenosového protokolu predkladajú agentúre ACER údaje z trhu s LNG v súlade so špecifikáciami stanovenými vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) č. 1348/2014, a to v štandardizovanom formáte a tak blízko k reálnemu času pred uverejnením denného odhadu ceny LNG (18.00 hod. SEČ), ako je to technicky možné.

2. Komisia môže prijať vykonávacie akty, v ktorých stanoví časový okamih, do ktorého sa majú pred každodenným zverejnením odhadu ceny LNG, ako sa uvádza v odseku 1, predložiť údaje z trhu s LNG. Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 29.

3. V prípade potreby agentúra ACER po konzultácii s Komisiou vydá usmernenia týkajúce sa:

a) podrobností o informáciách, ktoré sa majú oznamovať okrem aktuálnych údajov o transakciách podliehajúcich oznamovaniu a základných údajov podľa vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 1348/2014 vrátane ponúk na nákup a ponúk na predaj, a

b) postupu, štandardného a elektronického formátu a technických a organizačných požiadaviek na predkladanie údajov, ktoré sa majú na poskytovanie požadovaných údajov z trhu s LNG použiť.

4. Požadované údaje z trhu s LNG predkladajú účastníci trhu s LNG agentúre ACER bezplatne a prostredníctvom kanálov nahlasovania zriadených agentúrou ACER, ak je to možné, s využitím už existujúcich a dostupných postupov.

Článok 7d

Kontinuita činností

Agentúra ACER pravidelne preskúmava, aktualizuje a zverejňuje svoju metodiku na odhad referenčnej ceny LNG a určenie referenčnej hodnoty LNG, ako aj metodiku používanú na vykazovanie údajov z trhu s LNG a uverejňovanie odhadov cien LNG a referenčných hodnôt LNG, pričom zohľadňuje názory subjektov prispievajúcich údajmi z trhu s LNG.“

8. Článok 8 sa mení takto:

a) Vkladá sa tento odsek 1a:

„1a. Na účely oznamovania záznamov o transakciách vrátane pokynov na obchodovanie zadanych, uzatvorených alebo vykonaných na organizovaných miestach obchodovania sprístupnia tieto miesta obchodovania agentúre údaje týkajúce sa knihy objednávok alebo poskytnú agentúre na jej žiadosť prístup do knihy objednávok, aby mohla monitorovať obchodovanie.“;

b) V odseku 2 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 21 ods. 2. Zohľadnia sa v nich existujúce systémy oznamovania transakcií na monitorovanie obchodovania s cieľom odhaliť zneužívanie trhu.“;

c) V odseku 3 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„3. Na osoby uvedené v odseku 4 písm. a) až d), ktoré oznámili transakcie v súlade s nariadením (EÚ) č. 600/2014 alebo nariadením (EÚ) č. 648/2012, sa nevzťahujú povinnosti dvojitého oznamovania, pokiaľ ide o tieto transakcie.“;

d) Odsek 4 sa mení takto:

i) písmeno d) sa nahrádza takto:

„d) organizované miesto obchodovania, systém párovania obchodov alebo iná osoba, ktorá profesionálne zabezpečuje alebo vykonáva transakcie“;

ii) dopĺňa sa tento druhý pododsek:

„Informácie sa poskytujú prostredníctvom registrovaných oznamovacích mechanizmov.“;

e) Odsek 5 sa nahrádza takto:

„5. Na účel monitorovania obchodovania na veľkoobchodných trhoch s energiou poskytujú účastníci trhu agentúre ACER a národným regulačným orgánom informácie týkajúce sa kapacity a využívania zariadení na výrobu, skladovanie, spotrebu alebo prenos/prepravu elektriny či zemného plynu alebo kapacity a využívania zariadení LNG vrátane plánovanej alebo neplánovanej odstávky týchto zariadení, ako aj dôverné informácie zverejnené v súlade s článkom 4. Oznamovacie povinnosti účastníkov trhu sa musia v rámci možností obmedzovať na minimum, a to zhromažďovaním požadovaných informácií alebo ich častí z existujúcich zdrojov.“

9. V článku 9 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Účastníci trhu uzatvárajúci transakcie, ktoré sa musia agentúre ACER oznámiť v súlade s článkom 8 ods. 1, sa zaregistrujú u národného regulačného orgánu v členskom štáte, v ktorom majú svoje sídlo alebo bydlisko. Účastníci trhu, ktorí majú bydlisko alebo sídlo v tretej krajine, ohlásia kanceláriu v členskom štáte, v ktorom pôsobia, a zaregistrujú sa u národného regulačného orgánu tohto členského štátu.“

10. Vkladá sa tento článok 9a:

„Článok 9a

Povoľovanie registrovaných oznamovacích mechanizmov a dohľad nad nimi

1. Prevádzka registrovaného oznamovacieho mechanizmu podlieha predchádzajúcemu povoleniu agentúrou v súlade s týmto článkom.

Agentúra povolí strany ako registrovaný oznamovací mechanizmus, ak:

- a) registrovaný oznamovací mechanizmus je právnickou osobou so sídlom v Únii a
- b) registrovaný oznamovací mechanizmus spĺňa požiadavky stanovené v tomto článku.

Povolenie pôsobiť ako registrovaný oznamovací mechanizmus je účinné a platné na celom území Únie a poskytovateľovi tohto mechanizmu umožňuje v celej Únii poskytovať služby, na ktoré má povolenie.

Registrovaný oznamovací mechanizmus, ktorému bolo udelené povolenie, musí nepretržite spĺňať podmienky na udelenie povolenia uvedené v tomto článku. Registrovaný oznamovací mechanizmus, ktorému bolo udelené povolenie, agentúre ACER bez zbytočného odkladu oznámi všetky závažné zmeny podmienok na udelenie povolenia.

Agentúra zriadi register všetkých registrovaných oznamovacích mechanizmov v Únii. Register musí byť verejne dostupný a musí obsahovať informácie o službách, na ktoré má registrovaný oznamovací mechanizmus povolenie, a pravidelne sa aktualizuje. Ak agentúra odňala registrovanému oznamovaciemu mechanizmu povolenie v súlade s odsekom 4, toto odňatie sa zverejní v registri na päť rokov od dátumu odňatia.

2. Agentúra pravidelne skúma súlad registrovaných oznamovacích mechanizmov s týmto nariadením. Registrované oznamovacie mechanizmy na tento účel každoročne podávajú agentúre správu o svojich činnostiach.

3. Registrované oznamovacie mechanizmy musia mať zavedené vhodné politiky a opatrenia na oznamovanie informácií požadovaných podľa článku 8 čo najrýchlejšie a najneskôr v lehote stanovenej vo vykonávacích aktoch prijatých podľa odseku 5 tohto článku.

Registrované oznamovacie mechanizmy prevádzkujú a udržiavajú účinné administratívne mechanizmy zamerané na predchádzanie konfliktom záujmov so svojimi klientmi. Registrovaný oznamovací mechanizmus, ktorý je zároveň organizovaným miestom obchodovania alebo účastníkom trhu, konkrétne nakladá so všetkými zhromaždenými informáciami nediskriminačným spôsobom a prevádzkuje a udržiava primerané mechanizmy s cieľom oddeliť rôzne obchodné funkcie.

Registrovaný oznamovací mechanizmus musí mať zavedené spoľahlivé bezpečnostné mechanizmy, ktorými sa zaručí bezpečnosť a autentifikácia prostriedkov slúžiacich na prenos informácií, minimalizuje sa riziko poškodenia údajov a neoprávneného prístupu a zabráni sa úniku informácií, pričom sa vždy zachová dôvernosť údajov. Registrovaný oznamovací mechanizmus udržiava primerané zdroje a má zavedené záložné prostriedky s cieľom ponúkať a udržiavať svoje služby v súlade s harmonogramom stanoveným vo vykonávacích aktoch prijatých podľa článku 8 ods. 2 a 6.

Registrovaný oznamovací mechanizmus musí mať zavedené systémy na účinnú kontrolu úplnosti správ o transakciách, na identifikáciu opomenutí a zjavných chýb spôsobených účastníkom trhu a v prípade výskytu takejto chyby alebo opomenutia na informovanie účastníka trhu o podrobnostiach tejto chyby alebo opomenutia a na odosielanie žiadostí o opätovné predloženie takýchto chybných správ.

Registrovaný oznamovací mechanizmus musí mať zavedené systémy, ktoré mu umožnia odhaliť chyby alebo opomenutia spôsobené ním samotným a opraviť a predložiť alebo prípadne opätovne predložiť agentúre správne a úplné správy o transakciách.

4. Agentúra môže registrovanému oznamovaciemu mechanizmu odňať povolenie, ak tento mechanizmus:
- a) nevyužije povolenie počas 18 mesiacov, výslovne sa vzdá povolenia alebo neposkytoval služby počas predchádzajúcich 18 mesiacov;
 - b) získal povolenie na základe nepravdivých vyhlásení alebo inými nezákonnými prostriedkami;
 - c) už nespĺňa podmienky, za ktorých mu bolo povolenie udelené;
 - d) závažne a systematicky porušoval toto nariadenie.

Registrovaný oznamovací mechanizmus, ktorému bolo odňaté povolenie, zabezpečí riadnu náhradu vrátane prenosu údajov do iných registrovaných oznamovacích mechanizmov a presmerovania toku údajov do iných registrovaných oznamovacích mechanizmov.

Agentúra v príslušných prípadoch bezodkladne informuje príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, v ktorom je registrovaný oznamovací mechanizmus usadený, o rozhodnutí odňať povolenie registrovaného oznamovacieho mechanizmu.

5. Komisia prostredníctvom vykonávacích aktov stanoví:

- a) spôsoby, akými registrovaný oznamovací mechanizmus splní povinnosť poskytovať informácie uvedené v odseku 1, a
- b) konkrétne organizačné požiadavky na vykonanie odsekov 2 a 3.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 21 ods. 2.“

11. Článok 10 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Agentúra ACER vytvorí mechanizmy spoločného využívania informácií, ktoré prijíma v súlade s článkom 7 ods. 1 a článkom 8, s Komisiou, národnými regulačnými orgánmi, príslušnými orgánmi finančného trhu, národnými orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže, orgánom ESMA a inými relevantnými orgánmi na úrovni Únie. Pred ustanovením takýchto mechanizmov agentúra ACER uskutoční konzultácie s uvedenými orgánmi.“;

b) Vkladá sa tento odsek 1a:

„1a. Národné regulačné orgány vytvoria mechanizmy spoločného využívania informácií, ktoré prijímajú v súlade s článkom 7 ods. 2 a článkom 8, s príslušnými orgánmi finančného trhu, národnými orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže, národnými daňovými orgánmi, sieťou EUROFISC a inými relevantnými orgánmi na vnútroštátnej úrovni. Pred ustanovením takýchto mechanizmov národný regulačný orgán uskutoční konzultácie s agentúrou a uvedenými stranami.“;

c) Vkladá sa tento odsek 2a:

„2a. Národné regulačné orgány poskytujú prístup k mechanizmom uvedeným v odseku 1a tohto článku iba orgánom, ktoré vytvorili systémy umožňujúce národnému regulačnému orgánu plniť požiadavky článku 12 ods. 1.“

13. Článok 12 sa mení takto:

a) V odseku 1 sa druhý pododsek nahrádza takto:

„Komisia, národné regulačné orgány, príslušné finančné orgány členských štátov, národné daňové orgány a sieť EUROFISC, národné orgány na ochranu hospodárskej súťaže, ESMA a ďalšie relevantné orgány zabezpečujú zachovanie dôvernosti, integritu a ochranu informácií, ktoré sú im poskytované podľa článku 4 ods. 2, článku 7 ods. 2, článku 8 ods. 5 alebo článku 10, a prijímajú opatrenia na zamedzenie akémukoľvek zneužitiu takýchto informácií, a to aj v súlade s platnými právnymi predpismi o ochrane osobných údajov.“;

b) Odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Za predpokladu, že sa nezverejnia obchodne citlivé informácie o jednotlivých účastníkoch trhu ani o jednotlivých transakciách či jednotlivých miestach obchodovania, a za predpokladu, že ich nemožno nijako odvodiť, môže agentúra ACER pri dodržaní ustanovení článku 17 rozhodnúť, že zverejní časti informácií, ktorými disponuje. Agentúre ACER sa nesmie brániť vo zverejnení informácií o organizovaných miestach obchodovania, platformách dôverných informácií, registrovaných oznamovacích mechanizmoch v súlade s platnými právnymi predpismi o ochrane údajov.“

14. Článok 13 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Národné regulačné orgány zabezpečia, aby sa uplatňovali zákazy stanovené v článkoch 3 a 5 a povinnosti stanovené v článkoch 4, 8, 9 a 15.

Národné regulačné orgány majú právomoc vyšetrovať všetky činnosti vykonané na ich vnútroštátnych veľkoobchodných trhoch s energiou a presadzovať v súvislosti s nimi toho nariadenie bez ohľadu na to, kde má bydlisko alebo sídlo účastník trhu registrovaný podľa článku 9 ods. 1, ktorý vykonáva tieto činnosti.

Každý členský štát zabezpečí, aby jeho národné regulačné orgány mali právomoci v oblasti vyšetrovania a presadzovania práva potrebné na vykonávanie uvedenej úlohy. Tieto právomoci sa vykonávajú primeraným spôsobom.

Tieto právomoci sa môžu vykonávať:

- a) priamo;
- b) v súčinnosti s ostatnými orgánmi alebo

- c) podaním návrhu príslušným súdnym orgánom.

V prípade potreby môžu národné regulačné orgány uplatňovať svoje vyšetrovacie právomoci v spolupráci s organizovanými trhmi, systémami párovania obchodov alebo inými osobami, ktoré profesionálne zabezpečujú alebo vykonávajú transakcie, ako sa uvádza v článku 8 ods. 4 písm. d).“;

- b) Dopĺňajú sa tieto odseky 3 až 9:

„3. S cieľom bojovať proti porušovaniu ustanovení tohto nariadenia, podporiť a doplniť činnosti národných regulačných orgánov v oblasti presadzovania práva a prispieť k jednotnému uplatňovaniu tohto nariadenia v celej Únii môže agentúra uskutočňovať vyšetrovania vykonávaním právomocí, ktoré jej boli udelené článkami 13a a 13b a v súlade s nimi.

4. Agentúra môže vykonávať svoje právomoci s cieľom zabezpečiť, aby sa uplatňovali zákazy stanovené v článku 3 a článku 5 a povinnosti stanovené v článku 4, ak:

- a) sa vykonávajú alebo vykonávali činnosti týkajúce sa veľkoobchodných energetických produktov určených na dodanie najmenej v troch členských štátoch alebo
- b) sa vykonávajú alebo vykonávali činnosti týkajúce sa veľkoobchodných energetických produktov určených na dodanie najmenej v dvoch členských štátoch a aspoň jedna z fyzických alebo právnických osôb, ktoré tieto činnosti vykonávajú alebo vykonávali, má bydlisko alebo sídlo v tretej krajine, ale je registrovaná podľa článku 9 ods. 1 alebo
- c) príslušný národný regulačný orgán bez toho, aby boli dotknuté výnimky uvedené v článku 16 ods. 5, neprijme okamžité potrebné opatrenia, aby vyhovel žiadosti agentúry uvedenej v článku 16 ods. 4 písm. b), alebo
- d) príslušné informácie vymedzené v článku 2 bode 1 tohto nariadenia by mohli mať významný vplyv na ceny veľkoobchodných energetických produktov určených na dodanie najmenej v troch členských štátoch.

5. Agentúra môže vykonávať svoje právomoci, aby zabezpečila plnenie povinností stanovených v článku 15, ak osoby profesionálne zabezpečujú alebo vykonávajú transakcie s veľkoobchodnými energetickými produktmi určenými na dodanie najmenej v troch členských štátoch.

6. Agentúra pri výkone svojich právomocí zohľadňuje vyšetrovania, ktoré v súvislosti s rovnakými prípadmi vykonáva alebo už vykonal národný regulačný orgán podľa tohto nariadenia, ako aj cezhraničný dosah vyšetrovania.

7. Agentúra po dokončení svojich opatrení prijatých na výkon jej právomocí podľa odseku 4 vypracuje správu. Správa sa zverejní s prihliadnutím na požiadavky dôvernosti. Ak agentúra

dospeje k záveru, že došlo k porušeniu tohto nariadenia, informuje o tom národné regulačné orgány dotknutého členského štátu alebo dotknutých členských štátov a bude požadovať, aby sa porušenie riešilo v súlade s článkom 18. Agentúra môže príslušným národným regulačným orgánom odporučiť určité následné opatrenia a v prípade potreby informovať Komisiu.“

15. Vkladajú sa tieto články 13a až 13d:

„Článok 13a

Kontroly na mieste vykonávané agentúrou

1. Agentúra v úzkej spolupráci s relevantnými orgánmi dotknutého členského štátu pripravuje a uskutočňuje kontroly na mieste.
2. Agentúra s cieľom plniť si povinnosti podľa tohto nariadenia môže vykonávať všetky potrebné kontroly na mieste vo všetkých priestoroch osôb, ktoré sú predmetom vyšetrovania. Ak je to nevyhnutné na účely náležitého a účinného vykonania kontroly, môže agentúra vykonať kontrolu na mieste bez predchádzajúceho ohlásenia.
3. Úradníci agentúry a iné osoby poverené agentúrou na vykonanie kontroly na mieste môžu vstúpiť do všetkých priestorov osôb, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie o vyšetrovaní, ktoré prijme agentúra podľa odseku 6, a majú všetky právomoci uvedené v tomto článku. Majú takisto právomoc zapečatiť akékoľvek priestory, majetok a účtovné knihy alebo záznamy na obdobie potrebné na vykonanie kontroly a v potrebnom rozsahu.
4. Agentúra o kontrole informuje národný regulačný orgán a iné dotknuté orgány členského štátu, v ktorom sa má kontrola vykonať, a to v dostatočnom predstihu pred jej vykonaním. Kontroly v súlade s týmto článkom sa vykonávajú za predpokladu, že relevantný orgán potvrdí, že proti nim nenamieta.
5. Úradníci agentúry a iné osoby poverené agentúrou na vykonanie kontroly na mieste vykonávajú svoje právomoci po predložení písomného poverenia, v ktorom sa uvádza predmet a účel kontroly.
6. Osoby uvedené v tomto článku sa podrobia kontrolám na mieste nariadeným rozhodnutím, ktoré prijme agentúra. V rozhodnutí sa uvádza predmet a účel kontroly, stanoví sa v ňom dátum jej začatia, opravné prostriedky dostupné na základe nariadenia (EÚ) 2019/942, ako aj právo požiadať o preskúmanie rozhodnutia Súdny dvorom. Agentúra pred prijatím takéhoto rozhodnutia uskutoční konzultácie s národným regulačným orgánom členského štátu, v ktorom sa má kontrola vykonať.
7. Na žiadosť agentúry úradníci národného regulačného orgánu členského štátu, v ktorom sa má kontrola vykonať, ako aj osoby poverené alebo vymenované týmto národným regulačným orgánom aktívne pomáhajú úradníkom agentúry a ostatným osobám povereným agentúrou. Na tento účel disponujú právomocami stanovenými v tomto článku. Úradníci národného regulačného orgánu sa môžu na požiadanie takisto zúčastniť kontroly na mieste.
8. Ak úradníci agentúry a osoby poverené alebo vymenované agentúrou zistia, že sa osoba bráni kontrole nariadenej podľa tohto článku, národný regulačný orgán

dotknutého členského štátu im alebo iným príslušným národným regulačným orgánom poskytne potrebnú pomoc a v prípade potreby požiada o pomoc políciu alebo rovnocenný orgán presadzovania práva s cieľom umožniť im vykonať kontrolu na mieste.

9. Ak si kontrola na mieste stanovená v odseku 1 alebo pomoc stanovená v odsekoch 7 a 8 vyžadujú podľa platného vnútroštátneho práva povolenie súdneho orgánu, požiada agentúra aj o takéto povolenie. O takéto povolenie môže agentúra požiadať aj ako o predbežné opatrenie.
10. Ak agentúra požiada o povolenie uvedené v odseku 9, vnútroštátny súdny orgán overí:
 - a) že rozhodnutie agentúry je autentické a
 - b) že všetky opatrenia, ktoré sa majú prijať, sú vzhľadom na predmet kontroly primerané a nie svojvoľné alebo neprimerané.

Vnútroštátny súdny orgán môže na účely prvého pododseku písm. b) požiadať agentúru o podrobné vysvetlenia, ktoré sa týkajú najmä dôvodov, na základe ktorých má agentúra podozrenie, že došlo k porušeniu uvedenému v článku 13 ods. 3, a závažnosti údajného porušenia a povahy účasti osoby, ktorá je predmetom vyšetrovania. Odchyľne od článku 28 nariadenia (EÚ) 2019/942 podlieha rozhodnutie agentúry výlučne preskúmaniu Súdnym dvorom.

Článok 13b

Žiadosť o informácie

1. Každá osoba poskytne agentúre na jej žiadosť informácie potrebné na plnenie povinností agentúry podľa tohto nariadenia. Agentúra vo svojej žiadosti:
 - a) uvedie odkaz na tento článok ako právny základ žiadosti;
 - b) uvedie dôvod žiadosti;
 - c) špecifikuje, aké informácie sa požadujú a v akom formáte údajov;
 - d) stanoví lehotu na poskytnutie informácií primeranú žiadosti;
 - e) informuje osobu, že odpoveď na žiadosť o informácie nesmie byť nesprávna ani zavádzajúca.
2. Na účel žiadostí o informácie uvedených v odseku 1 je agentúra oprávnená vydávať rozhodnutia. Agentúra v takomto rozhodnutí okrem požiadaviek uvedených v odseku 1 uvedie aj právo odvolať sa proti rozhodnutiu pred odvolacou radou agentúry a dať rozhodnutie preskúmať Súdnemu dvoru v súlade s článkami 28 a 29 nariadenia (EÚ) 2019/942.
3. Osoby uvedené v odseku 1 alebo ich zástupcovia poskytnú požadované informácie. Osoby sú plne zodpovedné za to, že poskytnuté informácie sú úplné, správne a nie sú zavádzajúce.
4. Ak úradníci agentúry a osoby poverené alebo vymenované agentúrou zistia, že osoba odmieta poskytnúť požadované informácie, národný regulačný orgán dotknutého

členského štátu im alebo iným príslušným národným regulačným orgánom poskytne potrebnú pomoc pri zabezpečovaní plnenia povinnosti uvedenej v odseku 3, a to aj uložením pokút v súlade s platným vnútroštátnym právom.

5. Ak úradníci agentúry, ako aj osoby poverené alebo vymenované agentúrou zistia, že osoba odmieta poskytnúť požadované informácie, agentúra môže vyvodiť závery na základe dostupných informácií.
6. Agentúra bezodkladne zašle kópiu žiadosti podľa odseku 1 alebo rozhodnutia podľa odseku 2 národným regulačným orgánom dotknutých členských štátov.

Článok 13c

Procesné záruky

1. Agentúra vykonáva kontroly na mieste a požaduje informácie pri plnom rešpektovaní procesných záruk účastníkov trhu vrátane:
 - a) práva nevypovedať vo svoj neprospech;
 - b) práva na pomoc od zvolenej osoby;
 - c) práva používať ktorýkoľvek z úradných jazykov členského štátu, v ktorom sa vykonáva kontrola na mieste;
 - d) práva vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré sa ich týkajú;
 - e) práva dostať kópiu záznamu vypočutia a buď ho schváliť, alebo doplniť pripomienky.
2. Agentúra získava dôkazy v prospech a neprospech účastníka trhu, vykonáva kontroly na mieste a požaduje informácie objektívne a nestranne a v súlade so zásadou prezumpcie neviný.
3. Agentúra vykonáva kontroly na mieste a požaduje informácie pri plnom dodržiavaní uplatniteľných pravidiel Únie týkajúcich sa zachovávania dôvernosti a ochrany údajov.

Článok 13d

Vzájomná pomoc

1. S cieľom zabezpečiť súlad s príslušnými požiadavkami stanovenými v tomto nariadení si národné regulačné orgány a agentúra navzájom pomáhajú.“
15. Článok 15 sa mení takto:

„Článok 15

Povinnosti osôb, ktoré profesionálne zabezpečujú alebo vykonávajú transakcie

Každá osoba, ktorá profesionálne zabezpečuje alebo vykonáva transakcie s veľkoobchodnými energetickými produktmi a ktorá má dôvodné podozrenie, že určitý pokyn na obchodovanie alebo určitá transakcia vrátane ich zrušenia alebo úpravy by mohli porušiť články 3, 4 alebo 5, to musí bezodkladne oznámiť agentúre a príslušnému národnému regulačnému orgánu.

Osoby, ktoré profesionálne zabezpečujú alebo vykonávajú transakcie s veľkoobchodnými energetickými produktmi, musia ustanoviť a zachovávať účinné opatrenia a postupy na:

- a) zisťovanie porušení článkov 3, 4 alebo 5;
- b) zaručenie toho, že ich zamestnanci vykonávajúci činnosti dohľadu na účely tohto článku sú chránení pred akýmkoľvek konfliktom záujmov a konajú nezávisle.“

16. Článok 16 sa mení takto:

- a) V odseku 1 sa štvrtý pododsek nahrádza takto:

„Národné regulačné orgány, príslušné finančné orgány, národný orgán na ochranu hospodárskej súťaže a národný daňový orgán členského štátu môžu zaviesť vhodné formy spolupráce s cieľom zabezpečiť účinné a efektívne vyšetrovanie a presadzovanie práva a prispieť k zosúladenému a jednotnému prístupu k vyšetrovaniu, súdnym konaniam a presadzovaniu tohto nariadenia a príslušných finančných predpisov a predpisov týkajúcich sa hospodárskej súťaže.“;

- b) V odseku 2 sa dopĺňa tento tretí pododsek:

„Najneskôr 30 dní pred prijatím konečného rozhodnutia o porušení tohto nariadenia národné regulačné orgány informujú agentúru a poskytnú jej zhrnutie prípadu a plánovaného rozhodnutia. Agentúra vedie verejný zoznam takýchto rozhodnutí podľa tohto nariadenia vrátane dátumu rozhodnutia, mien/názvov sankcionovaných osôb, článku tohto nariadenia, ktorý bol porušený, a uplatnenej sankcie. Na účely tohto uverejnenia národné regulačné orgány poskytnú tieto informácie agentúre do siedmich dní od vydania rozhodnutia.“;

- c) V odseku 3 sa dopĺňa toto písmeno e):

„e) agentúra a národné regulačné orgány informujú príslušné národné daňové orgány a sieť EUROFISC, ak majú dôvodné podozrenie, že na veľkoobchodnom trhu s energiou sa vykonávajú alebo vykonávali činnosti, ktoré by mohli predstavovať daňový podvod.“

16. Vkladajú sa tieto články 16a a 16b:

„Článok 16a

Delegovanie úloh a zodpovedností

1. Národné regulačné orgány môžu so súhlasom splnomocneného orgánu delegovať úlohy a zodpovednosti na iné národné regulačné orgány za podmienok stanovených v tomto článku. Členské štáty môžu v súvislosti s delegovaním zodpovedností

stanoviť osobitné podmienky, ktoré je potrebné splniť pred tým, ako ich národné regulačné orgány uzavruť takéto dohody o delegovaní, a môžu obmedziť rozsah delegovania na mieru potrebnú na účinný dohľad nad účastníkmi trhu alebo skupinami.

2. Národné regulačné orgány informujú agentúru o dohodách o delegovaní, ktoré plánujú uzavrieť. Dohody nadobudnú platnosť najskôr jeden mesiac po informovaní agentúry.
3. Agentúra môže poskytnúť stanovisko k zamýšľanej dohode o delegovaní do jedného mesiaca od informovania.
4. Agentúra vhodnými prostriedkami uverejní všetky dohody o delegovaní, ktoré uzatvorili národné regulačné orgány, s cieľom zabezpečiť, aby všetky dotknuté strany boli riadne informované.

Článok 16b

Usmernenia a odporúčania

1. Agentúra s cieľom vytvoriť konzistentné, účinné a efektívne postupy dohľadu v rámci Únie a zaistiť spoločné, jednotné a konzistentné uplatňovanie práva Únie vydáva usmernenia a odporúčania určené všetkým národným regulačným orgánom alebo všetkým účastníkom trhu a vydáva odporúčania určené jednému alebo viacerým národným regulačným orgánom alebo jednému alebo viacerým účastníkom trhu k uplatňovaniu článkov 4a, 8 a 9a.
2. Agentúra v prípade potreby uskutočňuje verejné konzultácie týkajúce sa usmernení a odporúčaní, ktoré vydáva, a vykonáva analýzu prípadných nákladov a prínosov súvisiacich s vydávaním týchto usmernení a odporúčaní. Tieto konzultácie a analýzy musia byť primerané rozsahu pôsobnosti, povahe a dosahu usmernení alebo odporúčaní.
3. Národné regulačné orgány a účastníci trhu vynaložia všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení a odporúčaní.
4. Do dvoch mesiacov od vydania usmernenia alebo odporúčania každý národný regulačný orgán potvrdí, či sa riadi alebo či má v úmysle sa riadiť uvedeným usmernením alebo odporúčaním. Ak sa národný regulačný orgán týmto usmernením alebo odporúčaním neriadi alebo nemá v úmysle sa nimi riadiť, informuje o tom agentúru a uvedie svoje dôvody.
5. Agentúra uverejní informácie o tom, že národný regulačný orgán sa uvedeným usmernením alebo odporúčaním neriadi alebo nemá v úmysle sa nimi riadiť. Agentúra sa môže rozhodnúť uverejniť aj dôvody poskytnuté národným regulačným orgánom, na základe ktorých sa neriadi uvedeným usmernením alebo odporúčaním. Národný regulačný orgán je o takomto uverejnení vopred informovaný.
6. Ak to uvedené usmernenie alebo odporúčanie vyžaduje, podávajú účastníci trhu jasnú a podrobnú správu o tom, či ho dodržiavajú.
7. Agentúra zahrnie usmernenia a odporúčania, ktoré vydala, do správy uvedenej v článku 19 ods. 1 písm. k) nariadenia (EÚ) 2019/942.“

18. V článku 17 sa odsek 3 nahrádza takto:

„3. Dôverné informácie, ktoré osoby uvedené v odseku 2 získali pri plnení svojich povinností, sa nesmú poskytovať žiadnej inej osobe ani orgánu okrem informácií v skrátenej alebo súhrnnej podobe tak, aby jednotlivý účastník trhu nemohol byť identifikovaný, a to bez toho, aby boli dotknuté prípady, na ktoré sa vzťahuje trestné právo, iné ustanovenia tohto nariadenia alebo iné príslušné právne predpisy Únie.“

19. Článok 18 sa nahrádza takto:

„1. Členské štáty stanovujú pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných na porušenia tohto nariadenia a prijímajú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené sankcie musia byť účinné, odrádzajúce a primerané, musia zohľadňovať povahu, trvanie a závažnosť porušenia, škodu, ktorá vznikla spotrebiteľom, a potenciálne zisky z obchodovania na základe dôverných informácií a manipulácie s trhom.

Bez toho, aby boli dotknuté trestné sankcie a právomoci národných regulačných orgánov v oblasti dohľadu podľa článku 13, členské štáty v súlade s vnútroštátnym právom udelia národným regulačným orgánom právomoci prijať vhodné správne sankcie a iné správne opatrenia týkajúce sa porušení tohto nariadenia uvedených v článku 13 ods. 1.

Členské štáty o týchto ustanoveniach podrobne informujú Komisiu a agentúru a bezodkladne im oznámia každú následnú zmenu, ktorá má na ne vplyv.

2. Členské štáty v súlade s vnútroštátnym právom a zásadou *ne bis in idem* zabezpečia, aby národné regulačné orgány mali právomoc ukladať prinajmenšom tieto administratívne sankcie a administratívne opatrenia týkajúce sa porušení ustanovení tohto nariadenia:

- a) prijatie rozhodnutia, ktorým danej osobe nariadia, aby porušovanie ukončila;
- b) zhabanie ziskov, ktoré sa na základe porušení podarilo dosiahnuť, alebo strát, ktorým sa na základe porušenia podarilo zabrániť, pokiaľ ich možno vyčíslieť;
- c) vydanie verejných výstrah alebo oznámení;
- d) prijatie rozhodnutia o uložení pravidelných platieb penále;
- e) prijatie rozhodnutia o uložení administratívnych peňažných sankcií;

pokiaľ ide o právnické osoby, maximálne správne peňažné sankcie vo výške aspoň:

- i) 15 % z celkového obratu v predchádzajúcom finančnom roku za porušenie článkov 3 a 5;
- ii) 2 % z celkového obratu v predchádzajúcom finančnom roku za porušenie článkov 4 a 15;
- iii) 1 % z celkového obratu v predchádzajúcom finančnom roku za porušenie článkov 8 a 9;

pokiaľ ide o fyzické osoby, maximálne administratívne peňažné sankcie vo výške aspoň:

- i) 5 000 000 EUR za porušenie článkov 3 a 5;
- ii) 1 000 000 EUR za porušenie článkov 4 a 15;
- iii) 500 000 EUR za porušenie článkov 8 a 9.

Bez ohľadu na písmeno e) výška pokuty nepresiahne 20 % ročného obratu príslušnej právnickej osoby v predchádzajúcom finančnom roku. V prípade fyzických osôb výška pokuty nepresiahne 20 % ročného príjmu za predchádzajúci kalendárny rok. Ak mala osoba priamo alebo nepriamo z porušenia finančný prospech, výška pokuty sa rovná prinajmenšom tomuto prospechu.

3. Členské štáty zabezpečia, aby národný regulačný orgán mohol zverejniť opatrenia alebo sankcie uložené za porušenie tohto nariadenia, ak takéto zverejnenie nezapríčiní zúčastneným stranám neprimeranú škodu.“

Článok 2

Zmeny nariadenia (EÚ) 2019/942

Nariadenie (EÚ) 2019/942 sa mení takto:

1. V článku 6 sa vypúšťa odsek 8.

2. V článku 12 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) vykonáva a koordinuje vyšetrovania podľa článkov 13, 13a, 13b a 16 nariadenia (EÚ) č. 1227/2011.

3. V článku 32 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Za zber informácií nahlásených účastníkmi trhu alebo subjektmi, ktoré podávajú správy v ich mene podľa článku 8 nariadenia (EÚ) č. 1227/2011, nakladanie s nimi, ich spracúvanie a analýzu a za zverejňovanie dôverných informácií podľa článkov 4 a 4a nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 sa agentúre platia poplatky. Poplatky hradia registrované oznamovacie mechanizmy a platformy dôverných informácií. Príjmy z týchto poplatkov môžu pokrývať aj náklady agentúry ACER na výkon právomocí v oblasti dohľadu a vyšetrovania podľa článkov 13, 13a, 13b a 16 nariadenia (EÚ) č. 1227/2011.“

Článok 3

Zmeny vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 1348/2014

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1348/2014 sa mení takto:

1. Dopĺňa sa tento článok 7a:

„Článok 7a

Kvalita údajov z trhu s LNG

1. Údaje z trhu s LNG zahŕňajú:
 - a) zmluvné strany vrátane ukazovateľa nákupu/predaja;
 - b) oznamujúcu stranu;
 - c) transakčnú cenu;
 - d) zmluvné objemy;
 - e) hodnotu zmluvy;
 - f) časový interval príchodu nákladu LNG;
 - g) dodacie podmienky;
 - h) miesta dodávky;
 - i) informácie z časovej pečiatky týkajúce sa:
 - i) dátumu a času predloženia ponuky na nákup alebo ponuky na predaj;
 - ii) dátumu a času transakcie;
 - iii) dátumu a času oznámenia ponuky na nákup, ponuky na predaj alebo transakcie;
 - iv) prijatia údajov z trhu s LNG agentúrou ACER.
2. Účastníci trhu s LNG poskytujú agentúre ACER údaje z trhu s LNG v týchto jednotkách a menách:
 - a) transakčné, nákupné a predajné jednotkové ceny sa vykazujú v mene uvedenej v zmluve a v EUR/MWh, a v prípade potreby zahŕňajú použité prepočítacie a výmenné kurzy;
 - b) zmluvné objemy sa vykazujú v jednotkách uvedených v zmluvách a v MWh;
 - c) časové intervaly príchodu sa vykazujú ako dátumy dodania vyjadrené vo formáte UTC;
 - d) ako miesto dodávky sa uvedie platný identifikátor stanovený agentúrou ACER, ako sa uvádza v zozname zariadení LNG podliehajúcich oznamovaniu podľa nariadenia (EÚ) č. 1227/2011 a vykonávacieho nariadenia (EÚ) č. 1348/2014; informácie z časovej pečiatky sa vykazujú vo formáte UTC; (podľa potreby sa nahradí odkazmi)
 - e) v náležitých prípadoch sa vykáže úplný cenový vzorec v dlhodobej zmluve, od ktorého sa odvodzuje cena.
3. Agentúra ACER vydá usmernenie ku kritériám, podľa ktorých jednotlivý predkladateľ zodpovedá za významnú časť údajov z trhu s LNG predložených

v rámci určitého referenčného obdobia a ako sa táto situácia zohľadňuje v jej dennom odhade ceny LNG a určovaní referenčných hodnôt LNG.“

Článok 4

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Štrasburgu

*Za Európsky parlament
predsedníčka*

*Za Radu
predseda/predsedníčka*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ – „AGENTÚRY“

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

1.2. Príslušné oblasti politiky

1.3. Návrh/iniciatíva sa týka:

1.4. Ciele

1.4.1. *Všeobecné ciele*

1.4.2. *Špecifické ciele*

1.4.3. *Očakávané výsledky a vplyv*

1.4.4. *Ukazovatele výkonnosti*

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. *Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvotnej fázy vykonávania iniciatívy*

1.5.2. *Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je „prínos zapojenia Únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.*

1.5.3. *Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti*

1.5.4. *Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

1.5.5. *Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia*

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

3.2. Odhadovaný finančný vplyv návrhu na rozpočtové prostriedky

3.2.1. *Zhrnutie odhadovaného vplyvu na operačné rozpočtové prostriedky*

3.2.2. *Odhadované výstupy financované z operačných rozpočtových prostriedkov*

3.2.3. *Zhrnutie odhadovaného vplyvu na administratívne rozpočtové prostriedky*

3.2.3.1. *Odhadovaná potreba ľudských zdrojov*

3.2.4. *Súlad s platným viacročným finančným rámcom*

3.2.5. *Príspevky od tretích strán*

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ – „AGENTÚRY“

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ), ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 1227/2011 a nariadenie (EÚ) 2019/942 s cieľom zlepšiť ochranu EÚ pred manipuláciou s trhom.

1.2. Príslušné oblasti politiky

Oblasť politiky: Energetika

Činnosť: Európska zelená dohoda

1.3. Návrh sa týka

X novej akcie

☐ novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu¹⁸

X predĺženia trvania existujúcej akcie

☐ zlúčenia jednej alebo viacerých akcií do ďalšej/novej akcie

1.4. Ciele

1.4.1. Všeobecné ciele

Pozri dôvodovú správu

1.4.2. Špecifické ciele

Pozri oddiel „Dôvody návrhu/iniciatívy“ ďalej

¹⁸

Podľa článku 58 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uvedte, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na prijímateľov/cieľové skupiny.

Dodatočné zdroje agentúre ACER a GR pre energetiku umožnia vykonávať úlohy potrebné na plnenie ich mandátu vyplývajúceho z právnych predpisov EÚ podľa požiadaviek uvedených v tomto návrhu.

1.4.4. Ukazovatele výkonnosti

Uvedte ukazovatele na monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov.

Pokiaľ ide o monitorovanie pokroku a dosiahnutých výsledkov iniciatívy, pozri dôvodovú správu.

- Účinnosť a včasnosť: ukazovatele by mali umožniť monitorovanie výkonnosti tým, že budú v pravidelných intervaloch poskytovať informácie o pokroku a o výsledkoch dosiahnutých počas programového obdobia.
- Efektívnosť: postupy zberu a spracovávaní údajov by sa mali optimalizovať tak, aby sa predišlo zbytočným alebo duplicitným žiadostiam o informácie.
- Relevantnosť ukazovateľov a potreba obmedziť súvisiacu administratívnu záťaž.
- Jasnosť: ukazovatele by sa mali sprostredkovať v jasnej a zrozumiteľnej forme, s podpornými metaúdajmi a v podobe umožňujúcej správnu interpretáciu a zmysluplnú komunikáciu.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Požiadavky, ktoré sa majú splniť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte vrátane podrobného harmonogramu prvej fázy vykonávania iniciatívy

ACER

Špecifický cieľ č. 1: Právomoci v oblasti povoľovania registrovaných oznamovacích mechanizmov a platforiem na zverejňovanie dôverných informácií a dohľadu nad nimi

Podľa tohto legislatívneho návrhu bude agentúra ACER zodpovedná za povoľovanie platforiem dôverných informácií (IIP) a registrovaných oznamovacích mechanizmov (RRM) a za dohľad nad nimi, čo presahuje rámec súčasnej registrácie týchto subjektov.

Povinnosti v oblasti dohľadu by pozostávali z povoľovania platforiem dôverných informácií a registrovaných oznamovacích mechanizmov a každodenného dohľadu, a preto by boli zosúladené s právomocami ESMA v oblasti dohľadu nad registrami obchodných údajov, schválenými mechanizmami podávania správ a inými službami oznamovania údajov. Agentúra ACER bude mať aj priame právomoci v oblasti vyšetrovania vo vzťahu k platformám dôverných informácií a registrovaným oznamovacím mechanizmom a získa dodatočné právomoci na vydávanie usmernení a odporúčaní na lepšie objasnenie rozsahu zberu údajov.

Platformy dôverných informácií a registrované oznamovacie mechanizmy sú pomerne nové štruktúry a očakáva sa, že počet registrácií bude vysoký. Vzhľadom na vysoký počet registrovaných

oznamovacích mechanizmov (104 k 1. januáru 2023) a platforiem dôverných informácií (19 k 1. januáru 2023) a na základe nového právneho rámca bude musieť agentúra ACER rozšíriť svoje úsilie v oblasti dohľadu na uvedené nové činnosti dohľadu. Agentúra preto prijme ďalších špecializovaných pracovníkov na dohľad nad týmito subjektmi. Tieto potreby z hľadiska ľudských zdrojov možno odhadnúť na 5 ekvivalentov plného pracovného času (vrátane 1 odborníka na informačné technológie na prevádzkovanie príslušných korporátnych informačných systémov a ich kybernetickú bezpečnosť).

Špecifický cieľ č. 2: Centralizácia zberu správ o podozrivých transakciách a pokynoch na úrovni EÚ v agentúre ACER a monitorovanie osôb, ktoré profesionálne zabezpečujú a vykonávajú transakcie, pre celú EÚ v agentúre ACER

Súčasný článok 15 nariadenia REMIT viedol k decentralizácii poznatkov o potenciálnych situáciách zneužívania trhu v celej EÚ, keďže národné regulačné orgány nie sú povinné poskytovať na spoločné využívanie správy o podozrivých transakciách alebo pokynoch (ďalej len „STOR“), ktoré dostanú podľa článku 15, iným národným regulačným orgánom ani agentúre ACER (hoci niektoré z nich sú). Zároveň sa tak tímu agentúry ACER pre dohľad neumožnilo využiť poznatky uvedené v týchto správach o podozrivých transakciách alebo pokynoch v prospech rozvoja stratégie monitorovania na úrovni EÚ.

Navrhovanými zmenami nariadenia REMIT sa agentúre ACER prideli úloha zbierať všetky správy o podozrivých transakciách alebo pokynoch od všetkých osôb, ktoré profesionálne zabezpečujú a vykonávajú transakcie, v celej Európe (agentúra ACER ako ústredie).

Aby bolo možné vypočítať ľudské zdroje potrebné na túto činnosť, agentúra ACER odhadla počet správ o podozrivých transakciách alebo pokynoch, ktoré majú byť prijaté od roku 2024 do roku 2026, pričom tento počet vychádza z počtu správ o podozrivých transakciách alebo pokynoch, o ktorých vie za rok 2022 (väčšinou správy o podozrivých transakciách alebo pokynoch, ktoré sú zahrnuté v prípadoch oznámených agentúre) a upravuje ho o rozšírenie rozsahu pôsobnosti článku 15 (teraz zahŕňa aj podozrenia na porušenie článku 4 a všetky správy o podozrivých transakciách alebo pokynoch). Agentúra ACER odhadla, že počet správ o podozrivých transakciách alebo pokynoch vzrastie o 2/3 ročného rastu, ktorý bol pozorovaný za posledných 6 rokov. Počet správ o podozrivých transakciách alebo pokynoch, ktoré má agentúra ACER prijať, sa potom odhadol na 236 v roku 2024, 248 v roku 2025 a 260 v roku 2026.

Agentúra ACER predpokladá, že na splnenie čiastkových úloh spojených s touto činnosťou budú potrebné 2 dodatočné ekvivalenty plného pracovného času.

Pokiaľ ide o osoby, ktoré profesionálne zabezpečujú a vykonávajú transakcie, agentúra ACER bude zodpovedná za overenie toho, či tieto osoby, ktoré pôsobia v celej EÚ (t. j. ponúkajú produkty pre tri alebo viac dodacích zón v rôznych členských štátoch), udržiavajú účinné opatrenia a postupy na identifikáciu porušení článkov 3, 4 a 5 nariadenia REMIT.

Aby bolo možné vypočítať ľudské zdroje potrebné na túto činnosť, agentúra ACER odhadla počet osôb, ktoré profesionálne zabezpečujú a vykonávajú transakcie, ktoré bude agentúra ACER monitorovať od roku 2025 do roku 2027. Agentúra ACER vychádzala zo zoznamu súčasných osôb, ktoré profesionálne zabezpečujú a vykonávajú transakcie, a identifikovala osoby, ktoré spĺňajú kritériá uvedené v novom článku 15 (t. j. osoby, ktoré profesionálne zabezpečujú a vykonávajú transakcie najmenej v troch členských štátoch). Agentúra ACER teda očakáva, že bude monitorovať 34 osôb, ktoré profesionálne zabezpečujú a vykonávajú transakcie (t. j. menej ako 30 % z celkového počtu osôb, ktoré profesionálne zabezpečujú a vykonávajú transakcie).

Odhaduje sa, že na splnenie čiastkových úloh spojených s touto činnosťou (audity osôb, ktoré profesionálne zabezpečujú a vykonávajú transakcie, a koordinácia týchto osôb) je potrebný 1 dodatočný ekvivalent plného pracovného času.

Špecifický cieľ č. 3: Doplnkové právomoci agentúry ACER na vyšetrovanie a presadzovanie práva v prípade potenciálnych porušení nariadenia REMIT

Nariadenie REMIT sa mení tak, aby agentúra ACER mohla za špecifických okolností (ovplyvnené sú aspoň tri produkty dodané v rôznych členských štátoch; alebo sú ovplyvnené dva produkty alebo viac produktov dodaných v rôznych členských štátoch a právnická alebo fyzická osoba vykonávajúca činnosti je registrovaná alebo má sídlo v treťom členskom štáte alebo mimo EÚ) zabezpečiť uplatňovanie zákazov stanovených v článku 3 a článku 5 a povinností stanovených v článku 4.

Agentúra bude mať v dôsledku týchto právomocí nový súbor úloh vrátane všetkých procedurálnych úloh súvisiacich so začatím vyšetrovania, zhromažďovaním informácií (vybavovanie žiadostí o informácie, ústne vypočutia a organizovanie kontrol atď.), analýzou informácií a predbežnými závermi o porušeníach (správami).

Ku koncu roka 2022 spĺňalo toto kritérium 13 prípadov (približne 3,7 % z celkového počtu prípadov), z ktorých 9 bolo oznámených v roku 2022. Ročná miera rastu počtu nových prípadov, ktoré by spadali do jurisdikcie agentúry ACER na obdobie rokov 2024 až 2026, sa odhadla na 13,6 % ročne, čo zodpovedá dvom tretinám ročnej miery rastu zaznamenatej v rokoch 2017 až 2022 pre rovnaký typ prípadov. Na základe týchto predpokladov možno potom počet prípadov, ktoré by boli v jurisdikcii agentúry ACER, odhadnúť na 19 v roku 2024, 21 v roku 2025 a 24 v roku 2026. Zároveň bude mať agentúra ACER právomoc vyšetrovať najvýznamnejšie prípady spomedzi tých, ktoré spĺňajú uvedené kritériá.

Na základe skúseností s podobnými úlohami vykonávanými GR COMP sa odhaduje, že agentúra ACER potrebuje 11 dodatočných ekvivalentov plného pracovného času na plnenie čiastkových úloh spojených s touto činnosťou.

Pri zohľadnení možných problémov pri nábore kvalifikovaných zamestnancov sa od roku 2025 do roku 2027 postupne zavedie celkovo 19 dodatočných ekvivalentov plného pracovného času.

Režijné náklady

Uvedený počet dodatočných ekvivalentov plného pracovného času nezahŕňa režijné náklady. Pri použití pomeru režijných nákladov 30 % to znamená ďalších 6 ekvivalentov plného pracovného času, ktoré by mali mať formu 3 AST a 3 AST/SC, pokiaľ možno na nahradenie dočasných zamestnancov. Tieto dodatočné ekvivalenty plného pracovného času sú okrem iného potrebné na nábor ďalších zamestnancov, a preto sú potrebné od roku 2025.

ENER

V súčasnosti pracuje na nariadení REMIT v GR pre energetiku menej ako 0,5 ekvivalentu plného pracovného času. Vzhľadom na významnejšiu úlohu nariadenia REMIT na pozadí súčasnej energetickej krízy sa pracovné zaťaženie v GR ENER zvýšilo, a preto sú potrebné približne 2 ekvivalenty plného pracovného času.

--

1.5.2. *Prínos zapojenia Európskej únie (môže byť výsledkom rôznych faktorov, napr. lepšej koordinácie, právnej istoty, väčšej účinnosti alebo komplementárnosti). Na účely tohto bodu je*

„prínos zapojenia Európskej únie“ hodnota vyplývajúca zo zásahu Únie, ktorá dopĺňa hodnotu, ktorú by inak vytvorili len samotné členské štáty.

Pozri dôvodovú správu

1.5.3. *Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti*

Zo skúseností s predchádzajúcimi legislatívnymi návrhmi vyplýva, že personálne potreby agentúry ACER možno ľahko podceniť. S cieľom vyhnúť sa zopakovaniu skúsenosti s tretím balíkom opatrení týkajúcich sa vnútorného trhu z roku 2009, keď malo podcenenie personálnych potrieb za následok štrukturálne nedostatočné personálne obsadenie (komplexne vyriešené až rozpočtom EÚ na rok 2022), sa personálne potreby pre tento návrh odhadujú na niekoľko rokov dopredu.

1.5.4. *Zlučiteľnosť s viacročným finančným rámcom a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi*

Táto iniciatíva je zahrnutá v ročnom pracovnom programe Komisie na rok 2023 ako súčasť Európskej zelenej dohody.

1.5.5. *Posúdenie rôznych disponibilných možností financovania vrátane možnosti prerozdelenia*

Ekvivalenty plného pracovného času sú potrebné na dodatočné úlohy, kým existujúce úlohy sa v blízkej budúcnosti nezredukujú. V návrhu sa stanovuje aj trvalé rozšírenie právomocí agentúry ACER v súvislosti s vykonávaním referenčnej hodnoty LNG [5 ekvivalentov plného pracovného času podľa legislatívneho finančného výkazu pripojeného k návrhu Komisie COM(2022) 549 z 18. 10. 2022].

V právne prípustnom rozsahu sa dodatočné ekvivalenty plného pracovného času budú financovať z prostriedkov získaných v rámci existujúceho systému poplatkov za úlohy agentúry ACER podľa nariadenia REMIT. Na tento účel sa v návrhu rozširujú právomoci agentúry ACER v oblasti vyberania poplatkov na novozavedené platformy dôverných informácií a objasňuje sa, že z poplatkov bude možné financovať aj náklady agentúry ACER pri výkone jej rozšírených právomocí v oblasti vyšetrovania a presadzovania práva. Vypustením súčasného článku 32 ods. 1 písm. a) sa príjmy agentúry ACER neznížia, pretože táto doložka sa doteraz nevyužila, keďže z dôvodu nízkeho počtu prípadov by boli administratívne náklady na zriadenie a uplatňovanie systému poplatkov neprimerané.

S výhradou revízie rozhodnutia o poplatkoch¹⁹ sa odhaduje, že poplatkami sa pokryjú približne 2/3 dodatočných ekvivalentov plného pracovného času.

¹⁹

Rozhodnutie Komisie (EÚ) 2020/2152 zo 17. decembra 2020 o poplatkoch splatných Agentúre Európskej únie pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky za zber, spracúvanie a analýzu informácií oznámených podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1227/2011 a nakladanie s nimi.

1.6. Trvanie a finančný vplyv návrhu/iniciatívy

☐ **obmedzené trvanie**

☐ Návrh/iniciatíva je v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR

☐ Finančný vplyv trvá od RRRR do RRRR.

X neobmedzené trvanie

Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR,
a potom bude implementácia pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánované metódy plnenia rozpočtu²⁰

X Priame riadenie na úrovni Komisie prostredníctvom

☐ výkonných agentúr

☐ **Zdieľané riadenie** s členskými štátmi

X Nepriame riadenie, pri ktorom sa plnením rozpočtu poveria:

☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te),

☐ Európska investičná banka (EIB) a Európsky investičný fond,

X subjekty uvedené v článkoch 70 a 71,

☐ verejnoprávne subjekty,

☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ sú im poskytnuté primerané finančné záruky,

☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktorým sú poskytnuté primerané finančné záruky,

☐ subjekty alebo osoby poverené vykonávaním osobitných akcií v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.

Poznámky:

--

²⁰

Vysvetlenie metód plnenia rozpočtu a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovom sídle BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Zásady monitorovania a predkladania správ

Uveďte frekvenciu a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Agentúra ACER musí podľa svojich rozpočtových predpisov poskytnúť vo svojom programovom dokumente ročný pracovný program, ktorý má obsahovať podrobné informácie o finančných aj ľudských zdrojoch pre každú z vykonávaných činností.

Agentúra ACER každý mesiac podáva správy GR pre energetiku o plnení rozpočtu vrátane záväzkov a o platbách podľa rozpočtových hláv, ako aj o miere voľných pracovných miest podľa typu zamestnanca.

Okrem toho má GR pre energetiku priame zastúpenie v riadiacich orgánoch agentúry ACER. GR pre energetiku sa prostredníctvom svojich zástupcov v správnej rade informuje o využívaní rozpočtu a o pláne pracovných miest, a to na každom z jej zasadnutí v priebehu roka.

A napokon takisto v súlade s finančnými pravidlami sa na agentúru ACER vzťahujú ročné požiadavky na podávanie správ o činnostiach a využívaní zdrojov prostredníctvom správnej rady a jej výročnej správy o činnosti.

Úlohy, ktoré priamo vykonáva GR pre energetiku, sa riadia podľa ročného cyklu plánovania a monitorovania vykonávaného v Komisii a výkonných agentúrach, vrátane podávania správ o výsledkoch prostredníctvom výročnej správy o činnosti GR pre energetiku.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. *Opodstatnenie navrhovaných spôsobov riadenia, mechanizmov vykonávania financovania, spôsobov platby a stratégie kontroly*

Hoci agentúra ACER bude musieť získať nové odborné znalosti, jednako je nákladovo najefektívnejšie prideliť nové úlohy podľa tohto návrhu existujúcej agentúre, ktorá už pracuje na podobných úlohách.

GR pre energetiku vytvorilo kontrolnú stratégiu na riadenie svojich vzťahov s agentúrou ACER, ktorá je súčasťou rámca vnútornej kontroly Komisie z roku 2017. Agentúra ACER revidovala a v decembri 2018 prijala vlastný rámec vnútornej kontroly.

2.2.2. *Informácie o zistených rizikách a systémoch vnútornej kontroly zavedených na ich zmierňovanie*

Hlavným rizikom sú nesprávne odhady, pokiaľ ide o pracovnú záťaž vytvorenú týmto návrhom vzhľadom na to, že sa ním zavádzajú nové úlohy. Toto riziko treba akceptovať, keďže ako vyplýva zo skúseností, pokiaľ sa do pôvodného návrhu nezahrnú potreby dodatočných zdrojov, je neskôr veľmi ťažké túto situáciu napraviť.

Skutočnosť, že návrh obsahuje viacero nových úloh, znižuje toto riziko, keďže napriek tomu, že pracovná záťaž pri niektorých budúcich úlohách môže byť podhodnotená, v prípade ostatných môže byť nadhodnotená, čo poskytuje priestor pre možné prerozdelenie v budúcnosti.

2.2.3. *Odhad a opodstatnenie nákladovej účinnosti kontrol (pomer medzi nákladmi na kontroly a hodnotou súvisiacich riadených finančných prostriedkov) a posúdenie očakávaných úrovní rizika chyby (pri platbe a uzavretí)*

Nepredpokladá sa, že pridelenie dodatočných úloh na existujúci mandát agentúry ACER povedie k osobitným dodatočným kontrolám pre agentúru ACER, preto sa pomer nákladov na kontrolu voči hodnote spravovaných finančných prostriedkov nezmení.

Podobne úlohy pridelené GR pre energetiku nebudú mať za následok dodatočné kontroly ani zmenu pomeru nákladov na kontrolu.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uveďte existujúce alebo plánované preventívne a ochranné opatrenia, napr. zo stratégie na boj proti podvodom.

Agentúra ACER uplatňuje zásady boja proti podvodom decentralizovaných agentúr EÚ v súlade s prístupom Komisie.

V marci 2019 agentúra ACER prijala novú stratégiu na boj proti podvodom, ktorou sa zrušilo rozhodnutie č. 13/2014 správnej rady agentúry ACER. Nová stratégia zahŕňajúca obdobie troch rokov je založená na týchto prvkoch: na ročnom posudzovaní rizika, predchádzaní konfliktom záujmov a ich riadení, interných pravidiel pre oznamovanie protispoločenskej činnosti, politike a postupe riadenia citlivých funkcií, ako aj opatreniach týkajúcich sa etiky a integrity.

GR pre energetiku v roku 2020 takisto prijalo revidovanú stratégiu na boj proti podvodom. Stratégia GR pre energetiku je založená na stratégii Komisie v oblasti boja proti podvodom a na osobitnom posúdení rizika vykonanom interne s cieľom určiť oblasti, ktoré sú najviac zraniteľné voči podvodom, na kontrolných opatreniach, ktoré už existujú, a na opatreniach potrebných na zlepšenie kapacity GR pre energetiku na predchádzanie podvodom, ich odhaľovanie a nápravu.

Nariadením o zriadení agentúry ACER, ako aj zmluvnými ustanoveniami vzťahujúcimi sa na verejné obstarávanie sa zabezpečuje, aby útvary Komisie vrátane úradu OLAF mohli vykonávať audity a kontroly na mieste s využitím štandardných ustanovení odporúčaných úradom OLAF.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo		krajín EZVO ²²	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov ²³	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy
02	02 10 06 a rozpočtový riadok ITER	DRP/ NRP	ÁNO/ NIE	ÁNO/ NIE	ÁNO/ NIE	ÁNO/ NIE

Požadované nové rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo		krajín EZVO	kandidátskych krajín a potenciálnych kandidátov	iných tretích krajín	iné pripísané príjmy
	[XX YY YY YY]		ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE

²¹ DRP = diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = nediferencované rozpočtové prostriedky.

²² EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

²³ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálni kandidáti zo západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	01	[Jednotný trh, inovácie a digitálna ekonomika]
---	----	--

ACER			Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
Hlava 1 ²⁴ :	Závázky	(1)		0,684	0,946	1,288				2,918
	Platby	(2)		0,684	0,946	1,288				2,918
Hlava 2:	Závázky	(1a)								
	Platby	(2a)								
Hlava 3 ²⁵ :	Závázky	(3a)								
	Platby	(3b)								
Rozpočtové prostriedky pre agentúru ACER SPOLU	Závázky	= 1 + 1a + 3a		0,684	0,946	1,288				2,918
	Platby	= 2 + 2a + 3b		0,684	0,946	1,288				2,918

²⁴ Výdavky v rámci hlavy 1 zodpovedajú zamestnancom, ktorí majú byť financovaní z príspevku EÚ. Zvyšné dve tretiny potrebných zamestnancov by mali byť financované prostredníctvom poplatkov.

²⁵ Výdavky plánované v rámci hlavy 3 vo výške 4,2 milióna EUR v rokoch 2025 – 2027 by sa mali financovať prostredníctvom poplatkov.

Okruh viacročného finančného rámca	7	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
GR: ENER									
○ Ľudské zdroje			0,342	0,342	0,342				1,026
○ Ostatné administratívne výdavky									
GR ENER SPOLU	Rozpočtové prostriedky		0,342	0,342	0,342				1,026

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 7²⁶ viacročného finančného rámca SPOLU	(Závazky spolu = Platby spolu)		0,342	0,342	0,342				1,026
--	--------------------------------	--	--------------	--------------	--------------	--	--	--	--------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok 2024 ²⁷	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
Rozpočtové prostriedky OKRUHOV 1 až 7 viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky		1,026	1,288	1,630				3,944
	Platby		1,026	1,288	1,630				3,944

²⁶ Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu pridať riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

²⁷ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína vykonávať. Nahraďte „N“ očakávaným prvým rokom vykonávania (napríklad: 2021). To isté urobte aj pri nasledujúcich rokoch.

3.2.2. Odhadovaný vplyv na rozpočtové prostriedky agentúry ACER

☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov.

☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto operačných rozpočtových prostriedkov:

Sumy v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy			Rok N		Rok N + 1		Rok N + 2		Rok N + 3		Uved'te všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)						SPOLU	
	VÝSTUPY																	
	↓	Druh ²⁸	Priemerné náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet spolu
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 1 ²⁹ ...																		
– Výstup																		
– Výstup																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 1 medzisúčet																		
ŠPECIFICKÝ CIEĽ č. 2...																		
– Výstup																		
Špecifický cieľ č. 2 medzisúčet																		
NÁKLADY SPOLU																		

V prípade potreby sumy odrážajú súčet príspevku Únie agentúre a iných príjmov agentúry (odvody a poplatky).

²⁸ Výstupy sú produkty, ktoré sa majú dodať, a služby, ktoré sa majú poskytnúť (napr.: počet financovaných výmen študentov, vybudované cesty v km atď.).

²⁹ Ako je uvedené v bode 1.4.2. „Špecifické ciele...”

3.2.3. Odhadovaný vplyv na ľudské zdroje agentúry ACER

3.2.3.1. Zhrnutie

☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.

☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto administratívnych rozpočtových prostriedkov:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta) V prípade potreby sumy odrážajú súčet príspevku Únie agentúre a iných príjmov agentúry (odvody a poplatky).

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------

Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD)		0,855	1,710	2,565	5,130
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)		0,513	0,513	0,513	1,539
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST/SC)		0,513	0,513	0,513	1,539
Zmluvní zamestnanci		0,091	0,273	0,364	0,728
Vyslaní národní experti					

SPOLU		1,972	3,009	3,955	8,936
--------------	--	--------------	--------------	--------------	--------------

Požiadavky na pracovníkov (FTE):

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------

Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD)	0	5	10	15	15
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)	0	3	3	3	3
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST/SC)		3	3	3	3
Zmluvní zamestnanci	0	1	3	4	4

Vyslaní národní experti					
-------------------------	--	--	--	--	--

SPOLU		12	19	25	25
--------------	--	-----------	-----------	-----------	-----------

Plánovaný dátum prijatia do zamestnania pre ekvivalenty plného pracovného času je 1. január príslušného roka.

Z toho sa z príspevku EÚ financujú (ekvivalent plného pracovného času)³⁰:

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	SPOLU
--	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	--------------

Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AD)	0	2	3	5	5
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST)		1	1	1	1
Dočasní zamestnanci (funkčná skupina AST/SC)		1	1	1	1
Zmluvní zamestnanci			1	1	1
Vyslaní národní experti					

SPOLU	0	4	6	8	8
--------------	----------	----------	----------	----------	----------

³⁰ Každý rok v súlade s článkom 3 ods. 1 rozhodnutia Komisie (EÚ) 2020/2152 agentúra ACER určí tieto náklady vrátane nákladov na zamestnancov, ktoré sa môžu financovať prostredníctvom poplatkov, a výsledok predloží v návrhu svojho programového dokumentu. V súlade s článkom 20 nariadenia (EÚ) 2019/942 Komisia poskytuje stanovisko k návrhu programového dokumentu agentúry ACER vrátane návrhov agentúry, pokiaľ ide o to, ktoré náklady sa považujú za také, že ich možno financovať z poplatkov, a rozsah, v akom sa tým znižuje zaťaženie rozpočtu EÚ.

3.2.3.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov pre príslušné GR

☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.

☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie týchto ľudských zdrojov:

odhady sa zaokrúhľujú na celé čísla (alebo najviac na jedno desatinné miesto)

	Rok 2024	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
20 01 02 01 a 20 01 02 02 (ústredie a zastúpenia Komisie)		2	2	2			
20 01 02 03 (delegácie)							
01 01 01 01 (nepriamy výskum)							
10 01 05 01 (priamy výskum)							
○ Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času)³¹							
20 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového finančného krytia)							
20 02 03 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)							
Rozpočtové riadky (uveďte) ³²	– ústredie ³³						
	– delegácie						
01 01 01 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)							
10 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – priamy výskum)							
Iné rozpočtové riadky (uveďte)							
SPOLU		2	2	2			

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od rozpočtových obmedzení.

³¹ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

³² Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

³³ Najmä pre fondy politiky súdržnosti EÚ, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV) a Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ENRAF).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

☐ Návrh/iniciatíva je v súlade s platným viacročným finančným rámcom.

☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje zmenu v plánovaní príslušného okruhu vo viacročnom finančnom rámci.

Motívom tejto iniciatívy je súčasná energetická kríza, a preto nebola zohľadnená pri výpočtoch okruhov VFR. Keďže je táto konkrétna iniciatíva nová, bude si vyžadovať preprogramovanie v prípade riadka týkajúceho sa príspevku agentúre ACER, ako aj riadka týkajúceho sa podpory dodatočnej práce v rámci GR pre energetiku. V rozsahu, v akom ich nemožno pokryť poplatkami, budú rozpočtové vplyvy na agentúru ACER, ako je opísané v tomto legislatívnom finančnom výkaze, vyrovnané kompenzačným znížením plánovaných výdavkov v rozpočtovom riadku ITER.

☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje, aby sa použil nástroj flexibility alebo aby sa uskutočnila revízia viacročného finančného rámca³⁴.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

Návrh/iniciatíva nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.

Návrh/iniciatíva zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je odhadnuté v nasledujúcej tabuľke:

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			Spolu
Uveďte spolufinancujúci subjekt								
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU								

³⁴

Pozri články 12 a 13 nariadenia Rady (EÚ, Euratom) č. 2093/2020 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.

☐ Návrh/iniciatíva má tento finančný vplyv:

☐ vplyv na vlastné zdroje

☐ vplyv na iné príjmy

Uveďte, či sú príjmy pripísané rozpočtovým riadkom výdavkov ☐

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov: riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v prebiehajúcom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ³⁵						
		Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
Článok								

V prípade rôznych pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

--

Uveďte spôsob výpočtu vplyvu na príjmy.

--

³⁵

Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 20 % na náklady na výber.